

Constantem decorat
honor

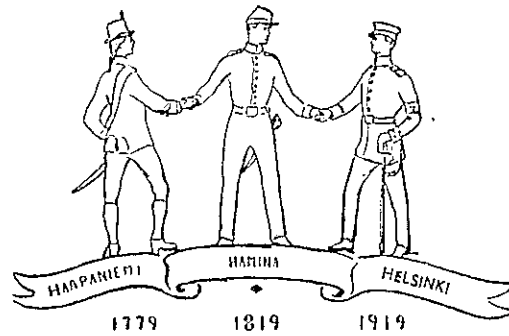
WIKIRAUTA

Jouluna 1967

N° 76

KYLKIRAUTA

*Vyötti miekan vyötärölle
Lupeellenoa kylkiraudan*

N:o 4/67

JOULUKUU

Itsenäisyyden
juhlavuoden
jouluna
1967

Kylkirauta
toivottaa
lukijoilleen

*Hyvää Joulua
ja
Onnellista
Uutta Vuotta*

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisääfiö

TUKEKAA KADETTIKUNNAN AVUSTUSTOIMINTAA:

- lahjoittamalla Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiölle
- käyttämällä Kadettikunnan adresseja
- käyttämällä Kadettikunnan onnitteluja ja kiitoskortteja.

Ädresseja sekä kutsu- ja pöytäkoritteja on saatavana kadettipiirien sihteereiltä ja Kadettikunnan toimistosta Helsingistä os. Fredrikinkatu 16. Ä. 11.

Kylkiraudan lukijoille

PERINTEIDEN MERKITYS ON KAIKKINA AIKONA OLLUT SUURI, ERITYISESTI ARMEIJAN PIIRISSÄ. KYLKIRAUTA ON MENESTYKSELLISESTI PYRKINUT YHDISTÄMÄÄN PERINTEET JA NYKYAJAN VAATIMUKSET KOKONAISUUDEKSI, JOKA PALVELEE MAANPUOLUSTUSTA.

TOIVOTAN KYLKIRAUDAN TOIMITUSKUNNALLE JA LUKIJOILLE HYVÄÄ JOULUA JA MENESTYSTÄ VUODELLE 1968.

Puolustusvoimain komentaja
Kenraaliluutnantti

Urho Kekkonen

Juhlavuoden Joulu

Kenttörovasti V J Malmivaara

Viiteenkymmeneen itsenäisyyden vuoteen mahtuu monenlaisia jouluja. Useat ovat eläneet ne kaikki, perheen nuorimmat vain muutamia. Tästä johtuen kokemuksetkin ovat erilaisia.

Vanhemman sukupolven muistot tällaisena juhla-vuotena palautuvat menneisiin vuosikymmeniin ja niiden jouluihin. Niihin sisältyy iloa ja surua, toivoa ja toivottomuutta, yksinäisyyttä ja ystävien hyvää tahtoa. Jos kysytään, mitkä näistä jouluista ovat olleet muistorikkaimpia, niin saadaan todennäköisesti vastaukseksi, että ne joulut, joihin on sisältynyt ulkonaista puutetta, turvattomuutta ja hätää. Miksi näin? Senvuoksi, että silloin joulun varsinainen sanoma on päässyt esiin ja ollut elävää todellisuutta. Heikko ja pelokas ihminen on saanut turvaksensa Vapahtajan, Jeesuksen Kristuksen. Joulun sanoma on ollut ilosanoma, joka on luonut ulkonaisen elämän pimeyteen ihmeellistä valoa. Ehkä joulusta on tullut joulu myös senvuoksi, että itsensä vianalaiseksi ja ansiottomaksi, tavalliseksi ihmiseksi tunteva on saanut tehdä merkillisen havainnon; Jeesus-lapsi on syntynyt minunkin sydämessäni ja luonut siihen joulun iloa ja rauhaa.

Pitäisikö siis palata sota-ajan jouluihin ja toivoa, että meillä olisi jouluna puute kaikesta? Ei suinkaan. Lavastamalla ei synny aitoa elämää eikä tunnelmaa. Näissä oloissa missä nyt elämme, meillä on yhtä hyvät mahdollisuudet saada joulu keskellemme, kun vain muistamme pyytää, että Kristus olisi vierasnamme. Kaikki riippuu siitä, jääkö sydämissämme sijaa joulun Herralle. Saamme olla kiitollisia, kun voimme viettää jouluamme rauhan vallitessa ja syödä leipäämme vapaassa maassa. Muistot menneistä jouluista ovat omiaan herättämään kiitollisuutta, kun asetamme ne tämän päivän kuvastimeen. Siksi on hyvä katsella joskus elämää taaksepäin.

Voimme kysyä, millaiset muistot meille jäävät tämän juhluvuoden joulusta? Nykyisenä aikana monet arvot on arvioitu uudelleen ja aikaisemmin tärkeät asiat on tahdottu osoittaa arvottomiksi. Ihmeellistä kyllä, joulun viettoa ei ainakaan toistaiseksi ole kukaan rohjennut tehdä kyseenalaiseksi huolimatta siitä, että se on keskeisesti kristillinen juhla. Ilmeisesti siis tänäkin jouluna täyttyvät kirkot vanhaan

tapaan ihmisistä. Toivomme, että he menevät sinne kiittämään, onhan siihen aivan erikoinen aihe. Ehkä he menevät myös rukoilemaan, että Jeesus syntyisi minun halvassa sydämessäni. Ei ole mitään aihetta kritisoida, että joulukirkkoon mennään tavan vuoksi. Se antaa aihetta vain pelkkään iloon. Joulun Herra voi olla elävä Herra ja tuoda valoa pimeässä vaeltavan ihmisen sydämeen. Hän sanoo tänäkin jouluna: "Älä pelkää". Muistoksi voivat jäädä tästä joulusta isälle ja äidille lasten kirkkaasti loistavat silmät ja heidän lapsenmielinen kiitoksensa ja kiitollisuutensa, ei vain lahjoista, vaan myöskin Jeesus-lap-sesta.

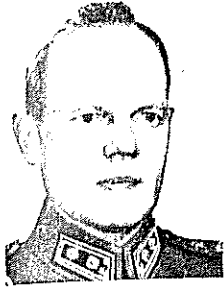
Juhlavuoden joulu saattaa muodostua yltäkyläisyyden ja lahjojen runsauden jouluksi. Kuitenkin hyvä, rauhan ajan joulu voidaan ottaa monessa kodissa vastaan pelon tuntein. Elintason nousu on pitänyt huolen vaatimusten kasvamisesta ja tuntuu, että rahaa on entistä vähemmän. Joulun ilo ja kiitollisuus saattavat mitätöityä kuukausien rahahuoliin, ja Jumalan sanaan syventyminen vaihtua maksujen luettelointiin ja veloista murehtimiseen. Mutta tässä vuoden 1967 tilanteessakin voi oikea joulu tulla keskellemme. Joudumme arvioimaan arvot uudelleen ja havaitsemme, että tämän päivän huolissa elävä ihminen tarvitsee myös lohdutusta ja turvaa, auttajaa ja pelastajaa. Elämän tilanne ei lopultakaan ratkaise sitä, milloin voimme saada joulun sanomasta osaa, milloin ei. Sen ratkaisee kaikkivoipa Jumala, joka löytää tiensä kussakin tilanteessa ihmisen sydämeen. Vapahtajaamme panemme toivomme myös tänä hyvän ajan jouluna ja rukoilemme, että hän syntyisi sydämissämme.

Joulun sanomana meille julistetaan:

"Kunnia Jumalalle korkeuksissa
ja maassa rauha
ihmisten kesken,
joita kohtaan hänellä on
hyvä tahto".

Jumalan puolelta on kaikki hyvin. Hänellä riittää hyvää tahtoa meitä kohtaan, vaikka emme olisi sitä ansainneetkaan. Joulun viesti kertoo meille siitä. Toisin on meidän ihmisten kesken. Maassa rauha ihmisten kesken ei ole toteutunut, vaan yhäkin uutisten pääsisällys koostuu sodista, vallankaappauksista ja väkivaltaisuuksista. Joulun Herra ei ole saanut uudistaa ihmissydämiä, vaan niissä asuu paha, taltumaton synnillinen luonto. Tästä johtuu, että upseeria tarvitaan rauhan palveluksessa. Puolustuslaitos on eräs keino pahan vastustamisessa, ettei se pääse turmelemaan elämän rauhallista kulkua ja tekemään ihmistä ulkonaisesti turvattomaksi. Kun me kiitollisin mielin saamme viettää rauhallista joulua, ei meillä ole lupa unohtaa niitä, jotka eivät ole kanssamme tätä juhluvuoden joulua näkemässä, vaan ovat antaneet henkensä sen vuoksi, että meillä olisi mahdollisuus kokoontua perheemme ja ystäviemme kanssa yhteen ja kuunnella sanomaa vapah-tajasta. Pitäessämme tämän mielessämme, saamme näköpiiriimme asioita, jotka opettavat meitä pitä-

IN MEMORIAM

Everstiluutnantti
Aarne Valerian Vansén
* 4. 10. 1899
† 20. 9. 1967
Kadetti n:o 218
4. kurssi

Majuri
Soini Väinö Houttu
* 16. 2. 1916
† 2. 10. 1967
Kadetti n:o 1810
24. kurssi

Ylliluutnantti
Osmo Vesa I Kekarainen
* 27. 8. 1936
† 2. 10. 1967
Kadetti n:o 661
32. me kurssi

Everstiluutnantti
Heikki Juhana Loikkanen
* 30. 3. 1914
† 14. 10. 1967
Kadetti n:o 1458
20. kurssi

Eversti
Onni Martti A Minkinen
* 7. 1. 1902
† 28. 10. 1967
Kadetti n:o 406
7. kurssi

Majuri
Alpo Oskari Lahelma
* 22. 5. 1903
† 31. 10. 1967
Kadetti n:o 362
6. kurssi

Majuri
Ilmari Mönkkönen
* 18. 7. 1907
† 31. 10. 1967
Kadetti n:o 1019
15. kurssi

mään arvossa sitä, että saamme elää vapaana ja olla yhdessä läheistemme kanssa. Kaikki voisi olla toisin. Ihmiset ovat tehneet, minkä ovat oikeaksi ymmärtäneet ja minkä ovat voineet, mutta joudumme tunnustamaan, että Jumala on kaiken takana. Hän on hyvin meitä johtanut. Tämä vuosi on todellinen armon vuosi.

Puhe rauhasta ei ole tämän vuoden eikä tämän sukupolven keksintö. Suomen kirkoissa on erikoisesti jouluna julistettu rauhan sanomaa jo vuosisatoja ja jokapäiväinen rukous on ollut: "Anna

maailman kansoille rauha ja sovinto". Rauhan pyynnöllä on ollut oikea osoite ja on edelleenkin, kun ne osoitetaan Vapahtajalle, Rauhanruhtinaalle. Hän luo uutta ja tuo kerran tullessaan todellisen joulun, jolloin rauha on loppumaton. Ihmiskyvyt eivät siihen riitä. Paras tapa viettää itsenäisyytemme juhluvuoden joulua on rukoilla, että Jumala siunaisi kansamme inhimilliset pyrkimykset elämämme turvaamiseksi ja varjelisi meidät pahasta. Samoin on paras lahja kotiemme juhlaan, jos Jumala antaa niihin hyvän tahdon hengen.

Itsenäisyyden perusteista, saavutuksista ja velvoitteista

Eversti K J Mikola

Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivää juhitaan koko maassa ja kaikkien kansalaispiirien keskuudessa. Sinä päivänä kohdistuvat ajatukset puolen vuosisadan takaiseen kansalliseen tapahtumaan. Itsenäisyysjulistuksen eduskunnalle esittäneen P. E. Svinhufvudin johtaman hallituksen, ns. "itsenäisyssenaatin" jäsenet edustavat mielessämme sitä koko kansalle suuntaa näyttänyttä ryhmää, joka teki aloitteen, uskalsi ottaa vastuun ja suomalaisten voimaan ja tahtoon uskoen luotti tulevaisuuteen. Heidän uskonsa ei ole pettänyt.

Historian tapahtumat osoittavat, että itsenäistymisemme toteutui suotuisten olosuhteiden vallitessa. Ensimmäisen maailmansodan loppuselvitelyiden aikana, jolloin suurvallat olivat jo sotaan väsyneitä ja jolloin itsenäisten kansallisvaltioiden muodostaminen tapahtui voitettujen keskusvaltojen tai vallankumouksen ja kansalaisotien heikentämän Venäjän kustannuksella, tarjoutui Suomellekin tilaisuus toteuttaa itsenäistymispyrkimyksensä. Olihan kyseessä oikeastaan vain personaaliunionilla Venäjään liitetyn suuriruhtinaskunnan ero hajoavasta valtioyhteydestä. Ja tunnustihan Venäjällä vasta valtaan päässyt bolševikkihallitus Suomen itsenäisyyden. Tämä tunnustaminen joutuu tosin outoon valoon sikäli, että sama bolševikkihallitus luovutti vain paria viikkoa myöhemmin muun muassa 10.000 kivääriä ym. aseistusta Suomen hallitusta vastaan nouseville kapinallisille. Tämän tunnustamisen kansainvälisepoliittista merkitystä ei kuitenkaan ole syytä aliarvioida, sillä vasta sen jälkeen useat meille tärkeät ulkovallat tunnustivat omasta puolestaan Suomen hallituksen neuvottelukelpoiseksi suverenin maan hallitukseksi.

Vaikka tietyt hetkelliset tapahtumat saattavatkin olla kansakunnan historiassa ratkaisevia, niin ne ovat kuitenkin useimmiten — varsinkin silloin, jos niiden vaikutus jää pysyväksi — asiallisesti pitkäaikaisen kehityksen näkyväisiä huipentumia. Ei voida pitää vuoden 1917 joulukuun 6 päivän ratkaisun aliarvioimisena sitä, jos todetaan työn ja taistelun tämän ratkaisun puolesta alkaneen jo paljoa aikaisemmin. Ei voida liioin pitää epäkiittolisuutena vuoden 1917 miehiä kohtaan sitä, jos itsenäisyysytemme 50 vuoden kestävyiden juhlassa muistamme kiitoksella myös niitä miehiä ja naisia, jotka 1800-luvulla — aikaisemminkin — kehittivät Suomen kansan henkistä voimaa: sivistystämme

ja kansallistietouttamme, rakensivat kohoavan elintasomme ja taloudellisen voimamme perusteita sekä itekin kehittyen kasvattivat toisia yhteiskunnalliseen toimintaan ja maan hallintotehtäviin, olosuhteiden pakosta tosin yleensä vasta paikallishallinnon alalla. Kiitollisuuttamme haluamme osoittaa erikoisesti myös niille miehille, jotka itseään säästämättä ja oman asemansa uhraten kävivät routavuosien aseetonta taistelua maan lakien ja oikeuksien puolesta. Heidän taistelustaan kehittyi paljolta se päättäväisyys, millä lopullinen ratkaisu tehtiin. Tätä ratkaisua pohjusti myös valmistautuminen aktiiviseenkin toimintaan. Tähän omakohtaisesti valmistautuneena lähtenyt joukko oli pieni mutta sitäkin ehdottomammin asialleen antautunut. Ja he tiesivät suurten joukkojen olevan takanaan. He valmistautuivat näiden johtajiksi ja he säilyvät kansan mielessä vapaus-taistelun nuoren uskon symboleina.

Vaikka puolen vuosisadan ikä on valtion elämässä vielä lyhyt, niin se riittää jo osoittamaan, että Suomen itsenäistymistapahtumalla on ollut vahvat perusteet, että itsenäistymisemme oli pitkäaikaisen kehityksen tulos ja että se on sikäli rakenteeltaan pysyvää. Itsenäisyysytemme pohjan kestävyyttä on omiaan korostamaan se, että Suomi on ainoa ensimmäisen maailmansodan jälkiselvittelyissä Eurooppaan muodostuneista valtioista, joka on säilyttänyt sisäisen rakenteensa ja yhteiskuntajärjestyksensä muuttumattomana yli toisen maailmansodan maapallonlaajuisten järkytysten. Olemme joutuneet kokemaan monia vaikeita niin sisäisiä kuin ulkoisiakin kriisejä, mutta olemme kyenneet voittamaan ne. Suomen kansa viettää itsenäistymisensä 50-vuotisjuhlaa niin sisäisesti kuin ulkoisestikin voimistuneena, henkisesti ja aineellisesti vaurastuneena, vaikeat kokeet kestäneenä.

Meidän on kaikesta huolimatta tunnustettava, että monet sisäiset erimielisyydet häiritsevät Suomen kansan kehittymistä, että taloudellisen voimistumisemme tiellä on parhaillaankin vaikuttavia vaikeuksia ja että omia saavutuksiamme pyritään ehkäpä tarkoituksellisestikin vähätteleämään. Näiden kielteisten ilmiöiden lähempi tarkastelu osoittaa ne kuitenkin kansallisen kokonaisuuden rinnalla toisarvoisiksi, joskin, mikäli niiden varalta ei olla valveilla, ne voivat vaarantaa kansallista olemustamme.

Nykyisenä mainonnan, massatiedottamisen ja kiihkeän elintasokilpailun aikana pitäydytään yleensä päivän tapahtumiin ja lyhyiden aikavälien pintailmiöihin. Kansallisina juhlapäivinä on nimittäin tässä suhteessa syytä pysähtyä tarkastelemaan, miten asiat ovat kehittyneet pitempien ajanjaksojen kuluessa ja vertailemaan oloja esimerkiksi 50 vuotta sitten ja nyt. Nykyisten mitapuiden mukaan itsenäisyysenaatilla oli peräti vähäiset edellytykset maan asioitten hoitamiseen siihen verrattuna mitä nykyisellä hallituksella on. Silloin ei ollut maalla lainkaan omaa sotavoimaa, päinvastoin maassa oli runsaasti vierasta sotaväkeä. Suomi oli silloin tuntematon ja täysin kokeilematon kansainvälisissä suhteissa, ulkomaankauppammekin oli tapahtunut suurelta osalta Venäjän kauppana tai sen vanavedessä. Yhteiskunnallisesti olimme voimakkaan muutosprosessin kynnyksellä, sillä alkava teollistuminen oli tuomassa uusia voimia mukaan. Liikenneverkkomme oli maan pinta-alaan verrattuna nykyisittäin sanottuna täysin 'kehitysmaatasolla'. Ei ollut pääomia, eikä paljon leipääkään.

Miltei heti itsenäistyttyään maa joutui mitä vaikeimman sisäisen kriisin, kansalaissodan, jollaiseksi vapausota suurelta osalta muuttui, koettelemaksi. Paitsi sitä, että tuo sota köyhdytti maata nälänhätään asti, se järkytti syvästi yhteiskunnallista ja kansallista rakennustyötä. Yhteiskunnallinen rakennustyö oli aloitettava aivan pohjasta ja lisäksi keskinäisen epäluulon kalvaessa mieliä. Ne miehet, jotka kaukonäköisesti ohjasivat tätä työtä voittaen molemmilta äärisuunnilta yhteiskuntaan työntyneet häiriöilmiöt, kuuluvat varauksella kansamme suuriin itsenäisyysmiehiin. Heidän ansiotaan on se, että Suomen kansa oli yhtenäinen, kansallisen vapautensa puolustamisen arvoiseksi tunteva silloin, kun toisen maailmansodan järkytykset alkoivat koetella pienten jos suurtenkin kestokykyä. Ja mikä merkittävintä, 20 vuoden aikana oli talven 1918 vapaaehtoisjoukoista alkunsa saaneet maan puolustusvoimat ennätetty kehittää omaperäiseen taktiikkaan perehtyneeksi, iskukykyiseksi ja puutteellisesti aseistettunakin taistelutahtoiseksi armeijaksi.

Vuodet 1939—45 olivat aikaa, jota ei milloinkaan saa unohtaa silloin kun Suomen itsenäisyyden kestokykyä arvioidaan. Talvisotansa Suomi kävi yksin suurvaltaa vastaan, joka saattoi kiinnittää koko huomionsa tähän suuntaan. Kansa keskitti voimansa ja kesti 105 päivää, mikä aika riitti suurpoliittisten arviointien muotoutumiseen sellaisiksi, että Neuvostoliitto suostui rauhaan. Nyt jo voidaan pitää historiallisesti todistettuna, että Suomen puolustusvoimain rohkeimmatkin ennakoarviot ylittävä voima ja koko kansan kannustama päättäväinen torjuntataistelu auttoi meidän ratkaisevien talvikuukausien yli.

1940—41 Suomen kansa osoitti — myös itselleen, jos se tahtoo sen tunnustaa, — millaisen puolustusvoiman me voimme saada aikaan, jos me

todella keskitämme voimamme suvereniteettimme suojelemiseen. Tietoisuus Suomen puolustusvalmiudesta pidatti Neuvostoliittoa, joka pyrki lujittamaan omaa puolustusvalmiuttaan Itämeren suunnassa tuona sodan laajentumisen odotuksen epätietoisuuden aikana. Ja kun suursota laajeni Itämeren ja Skandinaavian alueille, tempasi se Suomen jälleen pyörteisiinsä. Mutta Suomen puolustusvoima oli niin vahva, että se kykeni varmistamaan maan poliittiselle johdolle itsenäisen harkintavallan ensin kolmen vuoden ajan niin, että me voimme itse päättää oman rintamamme soto toimien rajoittamisesta vain omien turvallisuuspäämääriemme mukaisiksi. Ja viimein kesällä 1944 saatiin torjuntataistelun avulla antautumisvaatimus muuttamaan täsmällisin ehdoin määritellyksi välirauhaksi.

Suomi on ainoa hävinneellä puolella ollut valtio, jota ei miehitetty. Mutta sen oli vielä raskain lunnain osoitettava olevansa omista sitoumuksistaan itse vastaava maa. Lapin sodassa Suomen armeija osoitti tämän, samalla se osoitti myös kurinalaisuutensa. Sotakorvaussuorituksilla Suomen talouselämä osoitti kestokykynsä ja myös koko kansan päättäväisyyden seistä sanojensa takana. Sotaväsymys koetteli kansaa henkisesti. Se että yhteiskuntarauha säilyi, että vaikeat hallinnolliset, sosiaaliset ja kansantaloudelliset kysymykset saatiin voitettua vaikeimman vaiheen yli, osoitti että Suomen kansa on henkisesti terve ja kykenee voittamaan sisäiset erimielisyytensä sen elämän jatkuvuutta koskevilla peruskysymyksissä.

Vuoden 1945 Suomi on henkisesti väsynyt ja taloudellisesti köyhtynyt. Sen piti jaksaa uskoa elämän jatkuvuuteen ja sen piti kyetä tarkistamaan entisiä uskomuksiaan. Tämä vaati niin kansalta kuin sen johtajiltakin uskoa, tahtoa ja uskallusta. Ankarat sotakorvaussuoritukset ja muut välittömät sodan seuraamusten korjaamiset sitoivat miltei koko tuotantovoiman. Vuoden 1945 ulkomaankauppamme oli vain viidennes vastaavasta vuodelta 1935.

Tämä antakoon kuvan siitä tasosta, jolta runsaat 2 vuosikymmentä sitten lähdettiin ponnistelemaan. Ja missä nyt olemme? Kansallisvarallisuutemme on kohonnut paljon yli sotien edellisten vuosien, kuulumme 15 maailman korkeimmalla elintasolla elävän kansan joukkoon. Teollisuutemme on laajentunut ja perinjuurin monipuolistunut, kansan kulutustaso on aivan olennaisesti korkeampi kuin 1930-luvun lopussa ja olemme toteuttaneet sosiaalisia uudistuksia, joita 1930-luvun Suomi piti kansantaloudellisina mahdottomuuksina. Tieverkkomme on jo suurelta osalta kansainväliset mitat täyttävää. Olemme yletyneet myös kulttuurin vientiin ja vaativiin kansainvälisiin tehtäviin.

Nyt voidaan ehkä kysyä, miten tämä on ollut mahdollista, kun monet näennäisesti rikkaammat kansat eivät edes kansainvälistä apua saaden ole

vastaavaan ylettyneet? Emme halua mainostaa omaa talousihmettämme. Mutta sen voimme oikeutettua oman arvon tuntoa tuntien todeta, että olemme päässeet tähän itse, itsenäisinä elämämme järjestäen ja omalla työllämme. Meillä on oikeus luottaa omiin voimiimme, kykyymme seistä omalla pohjallamme.

Ne kielteiset ilmiöt, joihin edellä viittasin, keskinäiset kiistämme ja taloudelliset vaikeutemme, on tunnustettava, mutta ne on nähtävä oikeissa mittasuhteissa.

Keskinäiset kinastelumme, jotka valitettavasti saavat usein jopa repivän luonteen ja jotka kuluttavat voimiamme, saattavat johtua sekä niin nopeasta yhteiskunnallisesta muutosprosessista — maan teollistumisesta —, ettei siihen jakseta sopeutua, että kansamme voimakkaasti individualistisesti luonteesta. Individualismi, yksilöllisyys on tavallaan myös voima, joka voittaa massaihmissen. Mutta meidän on syytä kasvattaa yksilöllisyyttämme paremmin keskinäiseen rakentavaan yhteistoimintaan sopeutuvaksi. Taloudelliset vaikeudet johtuvat taas siitä, että olemme nousukasmaisen malttamattomina pyrkineet kohottamaan elintasoaamme nopeammin kuin kansantuotteemme on kohonnut. Olemme itse se "hullu mies Huittisista, joka syö enemmän kuin tienaa",

jollaisesta oma kansanviisautemme meitä varoittaa. Ehkäpä tähänkin on syynä nopea kehitys, johon ei ole osattu oikein mukautua, ja yksilöllisestä luonteestamme johtuva keskinäisen kateuden kiihoittama elintasokilpailu. Olemme sittenkin vielä nuori itsenäinen kansa, jolla on omat nuoruuden heikkoutensa.

Se kehitys, jonka voimme joka tapauksessa todeta kaikkialla niin sivistys-, yhteiskunta- kuin talouselämänkin alalla sekä maanpuolustuskeskämme, osoittaa mihin pienikin kansa voi päästä, jos se saa kehittää itseään ja yhteiskuntaansa vapaana omien luontaisten edellytystensä mukaisesti. Ne vaikeudet, jotka meillä on ollut voitettavana itsenäisyytemme ensimmäisen puolivuosisadan aikana, osoittavat, että meillä on tiukan tullen voimaa ja kestävyyttä. Ne saattavat häpeään tämän päivän vaikeuksien vaikertajat. Ne saattavat häpeään myös jokaisen, joka koettaa vähättelemällä nakertaa Suomen kansan tunnetta kansallisesta olemuksestaan.

Mutta ne vaikeudet, mitkä meidän on ollut koettava, osoittavat myös, että kansakunnan tulee olla aina valmiina puolustamaan omaa kansallista olemustaan, omaa yhteiskuntaansa ja sitä maata, jota edellä käyneet ovat työllään rakentaneet ja taistelullaan suojelleet.

☼
☼

Missä on leijona?

Mukana marssilla tietysti. Sillä kukapa nykyisin liikkuisi missään ilman Postisäästöpankin leijonakantista!

Leijonakantinen pätee kaikkialla Suomessa. Käteistä saa vaivatta lähimmästä postista.

Pitäkää leijona aina mukanaan.

POSTISÄÄSTÖPANKKI

☼
☼

Suomalaiset soturit vierailla faisfelukenfillä

Majuri N Lappalainen

Johtopäätöksiä

Tässä kirjoitussarjassa on kuvattu 37 ulkomaille 433 vuoden aikana suuntautunutta sotaretkettä tai palvelusvaihetta, joihin suomalaiset ovat ottaneet osaa. Tässäkään eivät ole vielä kaikki. Luetteloon voitaisiin lisätä ainakin vv 1918—40 Venäjällä palvelleet suomenkieliset joukko-osastot, Norjassa vv 1944—45 ollut suomalainen komppania ja Suomen kaartin lukuisat harjoitusmatkat Venäjälle ja Puolaan, jotka kestivät yleensä koko kesän. Jatkosodan taistelut Itä-Karjalassa kuuluisivat tavallaan myös tähän samaan luetteloon. Sotaretkistä on pääosa tapahtunut Ruotsin vallan aikana ja lähinnä vain Ruotsin hyväksi. Suomi oli se valtakunnan puolisko, jonka oli yleensä vain annettava saamatta mitään. Pahinta on ollut se, että soturiemme ollessa vierailla sotakentillä on vihollinen päässyt hävittämään koti-seutuja.

Karttapiirroksista ilmenevät ne tärkeimmät taistelupaikat eri puolilla Eurooppaa, joissa suomalaiset ovat vuodattaneet vertaan. Niistä on vain 137 merkitty kartalle, mutta lukemattomia muitakin on ollut ja useissa niistä on taisteltu eri aikoina lukuisia kertoja. Lähes kaikki kuvatut sotaretket on suoritettu marssien joko jalan tai ratsain. Muistaen sen, että useat niistä ovat kestäneet 10—20 vuottakin voi laskea niiden matkojen pituudet, joita suomalaiset ovat joutuneet marssimaan. Varusteet ovat yleensä aina olleet heikot, joten talvisaikaan on paleltumistapauksia ollut varmasti runsaasti. Siitä huolimatta on usein marssittu pitempiä päivätaipaleita kuin nykyisin uskalletaan joukoilta vaatia. Tuohivirsuja ei lisäksi voida verrata nykyisiin marssijalkineisiimme.

Karttapiirroksista ilmenevät myös ne tärkeimmät varuskunnat, joissa suomalaisia on palvellut. Lisäksi lukuisat taistelupaikat ovat samalla olleet varuskuntapaikkoja. Muistaen vielä YK-joukkojemme palvelupaikat voidaan todeta suomalaisten suorittaneen varuskuntapalvelustakin sangen laajalla alueella ja kaukana kotimaasta.

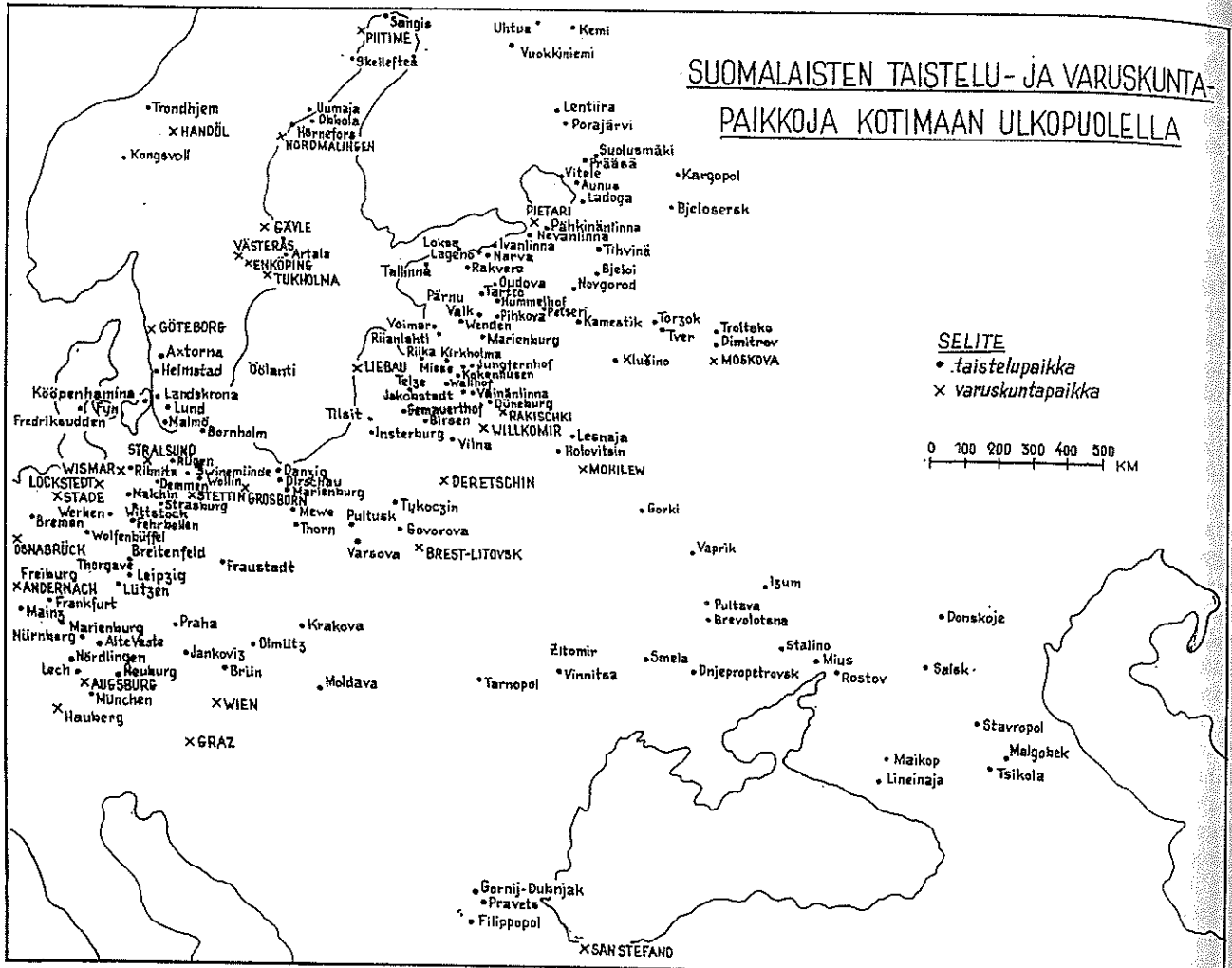
Edellä on usein mainittu sairauksien aiheuttamista tappioista. Yleensä ne lienevät olleet yhtä suurena vitsauksena kuin vihollinenkin, joskus suurenpanakin. Näillä joukoilla ei ole YK-joukkoja lukuunotta-

matta ollut käytettävissään hienoja kenttäsairaaloita, ei juuri lääkkeitä ja harvoin edes lääkäreitä tai vastaavia. Onkin selvää, että sellaisissa olosuhteissa kulkutaudit aiheuttivat suhteellisesti ottaen nykyajan joukkotuhoaseiden aikaansaamien tuhojen kaltaisia tappiolukuja. Puutteellisen lääkintähuollon aiheuttamista kärsimyksistä mainittakoon vain välkärrien suorittamat paleltuneiden tai haavoittuneiden jäsenten sahaukset.

Nälkä on ollut näillä sotaretkillä yleinen ilmiö. Järjestetty taloushuolto on yleensä puuttunut. Kenttäkeittäjiä ei ollut ja muona oli saatava paikallis-hankinnoin. Yleensä sitä oli hyvin niukasti saatavissa. Jopa suolasta on saatanut olla tavaton puute. Ilmeisesti suoranaiseen nälkäänkin on menehtynyt tuhansia miehiä.

Kokonaiskuvan selventämiseksi on alla lueteltu aikajärjestyksessä kirjoitussarjassa käsitellyt sotaretket ja palvelusvaiheet, niihin osallistuneiden lukumäärät ja tappiot.

Sota tai palvelusvaihe		Osallistui	Tappiot
1. Taistelut lyypekkiläisiä vastaan vv 1534—37		500	100
2. Pohjoismainen 7-vuotinen sota	vv 1563—70	4500	1000
3. 25-vuotinen Venäjän sota	vv 1570—95	15000	4000
4. Ensimmäinen Puolan sota	vv 1600—04	5200	2500
5. Toinen Puolan sota	vv 1605—11	5000	500
6. De la Gardien Moskovan retki	vv 1609—10	8000	6500
7. Tanskan sota	vv 1611—13	13000	500
8. De la Gardien Novgorodin retki	vv 1611—15	7000	2000
9. Kolmas Puolan sota	vv 1617—18	3000	1500
10. Neljäs —,—	vv 1621—29	12000	6000
11. 30-vuotinen sota	vv 1630—48	25000	14000
12. Viides Puolan sota	vv 1655—60	6500	1000
13. Tanskan sota	vv 1657—58	2000	100
14. —,—	vv 1658—60	6500	500
15. Bremenin sota	v 1666	400	20
16. Itä-Preussin sota	vv 1674—79	6000	4000
17. Tanskan sota	vv 1675—79	8000	3500

18. Suuri Pohjan sota	vv 1700—22	50000	35000	34. Karjalan vapaussota	vv 1921—22	500	20
19. Porin Rykmentti				35. Suomalaiset vapaaehtoiset Saksan itärintamalla	vv 1941—43	1407	255
20. Pommerin sota	vv 1757—62	5360	2200	36. Suomalaiset YK-komppaniat 1—2 Egyptissä	vv 1956—57	440	—
21. Toinen Pommerin sota	vv 1805—07	2550	100	37. Suomalaiset YK-pataljoonat 1—7 Kyproksella	vv 1964—	4583	7
22. Suomen sodan jälkeiset taistelut Ruotsissa	vv 1809—10	5000	2500	Yhteensä 220.000 90.000			
23. Viipurin Rykmentti Pietarissa	vv 1813—14	1200	300				
24. Puolan kapina	vv 1830—31	887	400				
25. Unkarin sotaretki	v 1849	1000	200				
26. Krimin sotaretki	vv 1854—56	1700	750				
27. Turkin sota	vv 1877—78	1044	175				
28. Suomen jääkärit Saksassa	vv 1915—18	1930	12				
29. Viron vapaussota	v 1919	3942	122				
30. Vienan retki	v 1918	350	130				
31. Petsamon retki	v 1918	100	5				
32. Aunuksen retki	v 1919	3000	150				
33. Toinen Petsamon retki	v 1920	160	39				

Suuren sairauskuolleisuuden huomioon ottaen on Baltian varuskunnissa varovaisestikin arvioiden kuollut vähintään 10 000 miestä 150 vuoden kauteen sisältyvinä 33 rauhan vuotea. Tämä on otettava tietenkin kokonaistappioissa huomioon. Vastaavasti ko rauhanvuodet lisäävät myös ulkomailla palvelleiden määrää.

Osittain em vahvuudet ja tappiot ovat kirjoittajan arviolukuja. Ne osoittavat kuitenkin oikean suu-

ruusuokan. Tappiolukuja on verrattava myös ko ajanjakson väkilukuun, jolloin niiden todellinen suuruus vasta selviää. Useilta sotaretkiltä jäi suurin osa lähteneistä palaamatta. Näin korkeita tappioprosentteja tuskin tulisi ydinsodassakaan esiintymään.

Tilastosta voidaan todeta suomalaisia joukkoja palvelleen ulkomailla viimeisten 433 vuoden ajanjaksona 202 vuoden aikana. Todennäköisesti vielä paljon kauemmin, jos esim otettaisiin huomioon Kaartin Pataljoonan pitkät leirikaudet Venäjällä. Suomalainen soturi ei ole päässyt katoamaan maailman tietoisuudesta.

Em sotaretkillä on suomalaisilla ollut vastassaan 12 maan sekä liittolaisinaan 9 maan satureita seuraavasti

Vastustajat	Liittolaiset
Bremen	Brandenburg
Brandenburg	Hollanti
Böömi	Englanti
Espanja	Itävalta
Itävalta	Ranska
Preussi	Ruotsi
Puola	Saksa
Ranska	Venäjä
Tanska—Norja	Viro
Turkki	
Unkari	
Venäjä	

Rauhaa on suojattu egyptiläisten ja israelilaisten sekä Kyproksen kreikkalaisten ja turkkilaisten välillä. Suomalaisen soturin toimintasektori on ollut laaja. Euroopassa on vain vähän sellaisia alueita, joissa suomalaisia joukkoja ei olisi liikkunut.

Suomalaiset soturit ovat levittäneet eri puolille Eurooppaa tietoisuuden pienestä kansastamme. He ovat lähes aina taistelleet urhoollisesti ja kaatuneet tarvittaessa viimeiseen mieheen. Säilyneissä lausunnoissa on suomalaisia poikkeuksetta kiitetty. Ilmeisesti he ovat suurilla sotakentillä olleet aikakautensa mittapuun mukaan korkeatasoisia sotilaita. Onpa heitä ylistetty alallaan maailman parhaimiksi. Näin saadun arvostuksen lisäksi on syytä muistaa, että Suomen kaartin, Suomen jääkärien ja ehkä nyt YK-joukkojemme toiminnasta on ilmeisesti ollut maaillemme myös ulkopoliittisesti erittäin paljon etua.

Omat vikamme meilläkin kuitenkin on. Mm liiallinen alkoholin käyttö ilmenee sängen useissa sotaretkien kuvauksissa. Purnareita on joukossamme aina ollut. Usein on ollut myös sotilaskarkureita, ja joskus ovat eräät yksilöt kieltäytyneet taistelusta. Koskaan nämä varjopuolet eivät ole kuitenkaan vaikuttaneet ratkaisevasti joukon sotilaallisiin saavutuksiin.

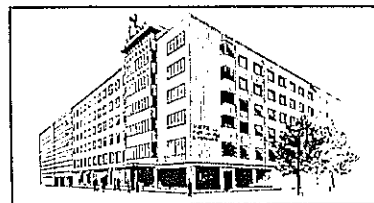
Tässä tutkimuksessa on kuvattu vain ulkomaille suuntautuneita sotaretkiä. Ne muodostavat tietenkin vain osan kansamme sotilaskunnan näytteistä. Sängen lukuisia kertoja ovat suomalaiset joutuneet puolustamaan kotimaataan omilla rajoilla, jolloin aina-

kin vihollinen on joutunut antamaan arvon sotilasominaisuuksillemme. Tällä vuosisadalla käydyt puolustussodat ovat tietenkin päässeet leviämään koko maailman tietoisuuteen.

Edellä kuvattuja sotaretkiä tutkiessaan voi helposti todeta, että sotien aiheuttamat kärsimykset eivät ole yksinomaan meidän vuosisatamme rasite. Päinvastoin voidaan sanoa, että Suomen kansa selvisi viime sodistamme edellisiin nähden suhteellisen helpolla. Vaikkakin uhri oli nytkin raskas, eivät joukot joutuneet kokemaan sittenkään yhtä suuria kärsimyksiä kuin esimerkiksi hakkapeliitat tai kaarlelaiset ja monet muut. Sodot ovat nyt olleet lyhyitä, niitä on ollut paljon harvemmin kuin Ruotsin vallan aikana, varusteet ovat olleet kunnolliset, lääkin-
tähuolto on ollut korkealla tasolla eikä nälkää ole tarvinnut kärsiä kohtuuttomasti jne.

Joukkojen voiman lähteenä ovat suuressa määrin sotilasperinteet. Tämäkin tutkimus on osoittanut, että suomalaisilla niitä on runsaasti ja, että niihin vedoten on meillä täysin perustein oikeus katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen. Ilmeistä on, että me annamme sotilasperinteistämme nykyisille varusmiehillemme aivan liian vähän henkistä voimaa. Suomalainen sotilasmaine on luotu kovin ja kallein ottein jo satoja vuosia sitten maailman tietoisuuteen. Viime sotamme olivat tässä suhteessa loistavia esimerkkejä sotilasperinteiden jatkuvuudesta. Tälläkin hetkellä lienee kaikkien sivistyskansojen tietoisuudessa, että Suomessa asuu kansa, joka pienuudesta huolimatta on tarvittaessa huomioon otettava vastustaja. Tämän käsityksen luomiseen on tarvittu niin paljon uhreja, että se kannattaa säilyttää sekä omassa että muiden tietoisuudessa.

*Joulutervehdyksemme
lukijakunnalle!*

HOTELLI **hospiz**
RAVINTOLA
emmaus
TAMPERE, HÄMEENKATU 1, PUH. 21980

Kenraali San Martinin ratsukrenatöörit

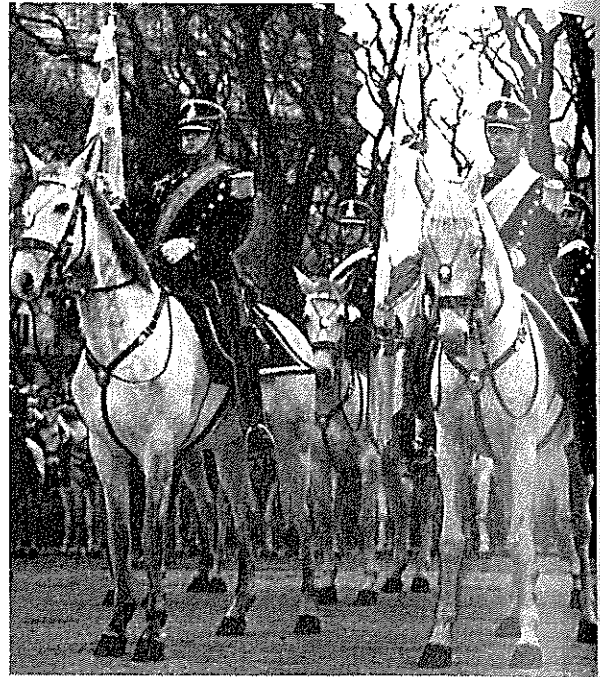
Lähetystösihteeri Klaus Castrén

Välähdyksiä eräästä kuuluisasta eteläamerikkalaisesta rykmentistä.

Allaolevassa kirjoituksessa kenraali San Martinin Ratsukrenatööreistä lähetystösihteeri Klaus Castrén kuvaa perinteistään kuuluisaa argentiinalaista joukko-osastoa. Kirjoittaja on hyvin säilyttänyt esityksessään "latinalais-amerikkalaisen hengen", ja juuri siksi, että se toisaalta suuresti poikkeaa eurooppalaisista asenteista, mutta toisaalta välittää kuvan niistä piirteistä, jotka kaikkina aikoina ja kaikkialla ovat olleet valiojoukoille yhteisiä, on kirjoituksella meikäläisillekin lukijoille erityinen mielenkiintonansa.

Jokaisella maalla lienee jokin tai joitain joukko-osastoja, jotka maineeltaan nousevat muiden yläpuolelle. Syynä voi olla joukko-osaston loistava menneisyys, sen riveissä on ehkä palvelut kuuluisiksi sotapäälliköiksi kohonneita tai se on hengeltään, koulutukseltaan ja kunnoltaan selvästi keskitason yläpuolelle kohoavaa valiojoukkoa. Koska Suomessa laajemmissa piireissä ei paljoakaan tunneta Etelä-Amerikan sotahistoriaa ja sotilaallisia perinteitä, saattanee olla perusteltua valottaa niitä esittämällä välähdyksiä erään eteläamerikkalaisen valiorykmentin menneisyydestä ja — pienin henkilökohtaisin muistikuvin — hieman sen nykyisyydestäkin.

Kyseessä on Argentiinan ja koko Etelä-Amerikan kuuluisin rykmentti, Kenraali San Martinin Ratsukrenatööri-rykmentti (Regimiento "Granaderos a Caballo General San Martín") tai vain lyhyesti "los Granaderos", kuten näitä maan ainoita krenatöörejä yleisesti kutsutaan. Tämän rykmentin kiistaton erikoisasema valiorykmenttinä johtuu ennenkaikkea sen merkittävästä osuudesta Argentiinan lopullisen itsenäisyyden saavuttamiseen 1816 johtaneissa taisteluissa,

Ratsukrenatööri-rykmentin kaksi lippua Plaza San Martinilla kunnäpäällikkönsä kuolinpäivänä 1967. Vasemmalla rykmentinlippu, oikealla jäljennös Andien armeijan sotailipusta.

sen seuraavana vuonna ratsain suorittamasta legendaarisesta marssista yli Andien vapauttamaan Espanjan yliherruudesta veljeskansoja ja vihdoin siitä, että sen luoja ja ensimmäinen komentaja oli maailmanhistorialliseen kuuluisuuteen sittemmin noussut maansa kansallissankari kenraali José Francisco de San Martín (1778—1850), tuo epäitsekäs patriootti, jossa moraalinen ja sotilaallinen suuruus niin harvinaisella tavalla yhtyivät ja jonka ulkonaisissa elämäntilanteissa samoin kuin luonteessa ei voi välttyä havaitsemasta eräitä hämmästyttäviä yhtäläisyyksiä oman Marsalkkamme kanssa. Mutta Ratsukrenatöörien maine ei perustu vain historiaan. Tämä asevelvollisrykmentti, joka nykyisin toimii myös maan presidentin henkivartioväkenä, on näet tänäkin päivänä kuuluisa erinomaisesta ratsastustaidostaan ja hyvästä joukko-osastohengestään. Niinpä kun komeat ratsukrenatöörit — heidän on oltava vähintään 175 senttimetriä pitkiä — raudikkoineen, oma valkoratsuinen soittokuntansa patarumpuineen mustilla hevosilla kärkeissä paraateissa ja muissa kansallisissa juhlatilaisuuksissa, saapuvat itsensä San Martinin suunnittele-

missa kauniissa tummansinisissä ja karminin-punaisiin koristein varustetuissa paraatiunivormuissaan, he ovat aina yleisön ehdottomia suosikkeja saaden osakseen voimakkaimmat känten-taputukset.

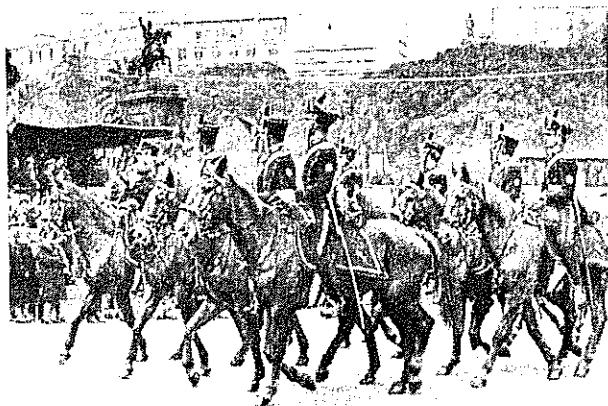
Sanotaan, että rykmentin historia on sen komentajien historiaa. Tämä pätee aivan harvinaisessa määrin San Martínin ja hänen Ratsukrenatööriensä suhteen. On todella tavattoman vaikeata kirjoittaa Ratsukrenatööriyrykmentistä koskettelematta samalla miltei joka hetkellä myös San Martínia. Niin kiinteästi nämä molemmat liittyivät toisiinsa, vieläpä sen jälkeen kun San Martín joutui jättämään tämän rykmentin komentajan paikan. Hänen henkensä leijaili silloinkin — kuten myös tänään — tämän joukko-osaston yllä.

Kun nykyisen Argentiinan Corrientes-maakunnassa syntynyt aatelinen upseerinpoika José de Martín köyhänä ja vielä naimattomana yhdessä kuuden muun Espanjassa sotilaallisen koulutuksen saaneen upseeritoverinsa ja maanmiehensä kanssa maaliskuun alkupäivinä 1812 saapui Lontoosta laivalla Buenos Airesiin hän oli 34-vuotias, jo monissa Pohjois-Afrikan ja Euroopan taisteluissa kunnostautunut ja arvokkaita sotakokemuksia saanut, ranskalaisen sapelein haavoittama ratsuväen everstiluutnantti. Vaikkakin Rio de la Platan Maakunnat, jotka muodostivat pohjan tulevalle Argentiinalle, olivat jo 1810 julistaneet maan riippumattomaksi, ei se yhtä vähän kuin muutkaan Etelä-Amerikan maat ollut vielä tuolloin tosiasiallisesti vapautunut Espanjan vallasta. Tämä vapautustyö — espanjalaisten sotajoukkojen maastakarkoittaminen — oli edessä. Ja juuri sitä toteuttamaan oli historiallisesta kutsumuksestaan jo varhain tietoiseksi tullut San Martín nyt saapunut synnyinmaahansa.

Vain muutama päivä San Martínin kotimaahan paluun jälkeen maassa tuolloin ylintä valtaa käyttänyt Hallitustriumviraatti hyväksyi 16. maaliskuuta San Martínin ehdotuksen Ratsukrenatöörieskadroonan perustamisesta ja määräsi samalla hänet sen komentajaksi. Tämä eskadroona tuli muodostamaan rungon ei ainoastaan Argentiinan ensimmäiselle vakinaiselle ratsuväki-rykmentille — Ratsukrenatööriyrykmentille — vaan myös San Martínin koko vapautusarmeijalle. Ja tuota maaliskuun päivää on siitä lähtien vietetty tämän rykmentin vuosipäivänä.

San Martín ryhtyi viipymättä innolla ja antaumuksella luomaan Buenos Airesiin sijoitettavaksi määrättyä joukko-osastoaan. Hän sovelsi sen organisaatioon ja koulutukseen Euroopassa tuolloin noudatettuja kaikkein uudenaikaisimpia metodeja. Henkilökohtaisesti hän valitsi niin jokaisen yksityisen upseerin kuin miehistöönkin kuuluvan antaen etusijan pitkille ja kaunisvartaloisille. Ratsastustaitoisista alokkaista ei tässä gauchojen ja miljoonien hevosten maassa, jossa

vielä tänäkin päivänä maaseudulla opitaan ratsastamisen ja kävelemisen taito miltei samanaikaisesti, ollut tietenkään puutetta. Mutta vaati epäilemättä oman kansan luonteen syvällistä tuntemusta ja suurta psykologista taitoa saada silmäkantomattomilla pampoilla tai harvaanasuissa, villeissä vuoristoseuduissa vapauteen kasvaneet ylpeät kreolinuorukaiset mukautumaan ankaraan sotilaalliseen kuriin ja varsin pian yksitoikkaisiksi muodostuneisiin harjoituksiin, joita suoritettiin paikalla, missä tänään kohoaa San Martínin komea ratsastajapatsas — kaikkien suurten juhllisuuksien itseoikeutettu keskipiste — aivan pääkaupungin sydämessä. San Martín onnistui tehtävässään. Isällisesti, auktoriteettinsa siitä silti kärsimättä, hän lähestyi jokaista yksityistä miestä toimien kouluttaessaan paremminkin opettajana kuin käskyjä jakelevana päällikkönä ja voitti pian puolelleen ratsukrenatööriensä jakamattoman ihailun ja kiintymyksen. Kuri, joka pohjautui moraalisiin periaatteisiin, oli kuitenkin kova. Varsinkin upseereilta, joiden ratsuväen yleismaailmallisten perinteiden mukaisesti oli omatoimisesti keskuudessaan huolehdyttävä sotilaallisten kunniakäsitteiden noudattamisesta, vaadittiin paljon.

Ratsukrenatöörit ohimarssissa Armeijan Päivänä 1967 Plaza San Martínilla.

Ratsukrenatöörien koulutustehtävän onnistumisesta oli parhaana todisteena heidän tulikas-teensa: kahden peitsin ja sapelein varustetun eskadroonan yllättävällä ratsuväkiatakilla saavuttama voitto Paraná-joelta maihinnousseista lukumääräisesti ylivoimaisista espanjalaisista San Lorenzon taistelussa 3. helmikuuta 1813. Tämä sinänsä pieni, mutta historiallisesti muodostunut taistelu toi yhdellä iskulla hyvinkoulutetut ja rohkeasti taistelleet Ratsukrenatöörit niin vihollisen kuin omankin kansan tietoisuuteen. Samalla se ratkaisevasti vahvisti omista kohtaloistaan

määräämään pyrkineiden kreolien kansallistuntoa, itseluottamusta ja voitonuskoa. San Lorenzosa kaatui mm urhoollinen kersantti *Juan Bautista Cabral* suojatessaan omalla kehollaan rykmentinkomentajansa, joka oli jäänyt atakissa kuolleeksi ammutun ratsunsa alle loukkaantuneena liikuntakyvyttömäksi. Kersantti Cabralin muisto elää yhä Ratsukrenatöorien parissa yksinkertaisen, mutta vaikuttavan perinteen muodossa, jonka San Martín loi San Lorenzon taistelun päätyttyä. Aina rykmentin ollessa kokonaisuudessaan järjestäytyneenä, rykmentinkomentaja huutaa Juan Bautista Cabralin nimen. Tällöin astuu rivistöstä esiin rykmentin vanhin kersantti, joka vastaa: "Kaatunut kunnian kentillä, mutta elää sydämissämme! Eläköön isänmaa, krenatöörit!" Tähän koko rykmentti vastaa: "Eläköön!" San Lorenzon taistelun päätyttyä espanjalaisten palveluksessa lautturina tuolloin ollut 36-vuotias paraguaylainen *José Félix Bogado* (1777—1829) tarjoutui vapaaehtoisena jäämään Ratsukrenatöorien riveihin ja tällöin alkoi eräs ihmeellinen sotilasura. Bogado palveli tästä päivästä lähtien tässä samassa rykmentissä yhtäjaksoisesti kolmetoista vuotta aina rykmentin hajoittamiseen asti kohoiten tuona aikana tavallisesta rivimiehestä everstiksi ja rykmentinkomentajaksi — ainutlaatuinen kunnia sotilaille! Tämä urhoollisuudestaan kuuluisaan pieneen Paraguayn sotilaskansaankuu-

lutunut eversti kuoli hyvin pian sotaretkeltä paluunsa jälkeen köyhänä, naimattomana, vailla jälkeläisiä. Mutta nykyinen ratsukrenatööripöly näkee hänen henkisinä jälkeläisinään hänessä edelleen esikuvansa. San Lorenzon taistelusta muistuttaa nykypolvea myös sen nimelle omistettu marssi, joka on ehkä syyttävään ja eniten soitettu argentiinalainen marssi. Ja joka vuosi vietettävän Armeijan Päivän yhteydessä Buenos Airesin sotilasratsastuskentällä järjestettävissä juhlallisuuksissa esittää satakaksikymmentä ratsukrenatööriä komentajansa johdolla toisinnon San Lorenzon atakista. Tämä sykehdyttävä laukka-atakki asiaankuuluvine ratsastajien kannustavine huutoineen on aina näiden juhlallisuuksien huipentuma. Helposti se saa entisen kavalleristin silmät kostumaan, ei vähiten sen joka haidella muistelee omaa, syystä tai toisesta jalkautetuksi tullutta vanhaa rykmenttiään... Innostuksella ja ylpeydellä puhuvat tästä atakiesityksestä myös siihen osallistuneet ja siihen eläytyneet asevelvolliset — sen on näiden rivien kirjoittaja saanut omakohtaisesti kokea heitä haastatellessaan.

San Lorenzon taistelua seuranneiden neljän vuoden aikana Ratsukrenatöörit osallistuivat moniin taisteluihin usein ylivoimaista vihollista vastaan. Vuoden 1814 alussa oli San Martín kenraaliksi ylennettynä määrätty pohjoisen armeijan ko-

Teidän arvoisenne ostos tehdään Kultakönnistä

Tehdessänne arvokasta ostosta —
oli se sitten kello, koru tai
kodin hopeaesine — valikoiman
täytyy olla runsas ja ajanmukainen.
Kultakönnissä on.

POIKETKAA
KULTAKÖNNIIN
KULTAKÖNNI
POIKKEAA MUISTA

KULTAKÖNNI

Helsinki, Kaivokatu 10, Kaivotalo
Turku, KOP-Koimio
Tampere, Hämeenkatu 24
Lahti, Hämeenkatu 13
Valkeakoski, Valtakatu 21

mentajaksi nykyisen Argentiinan luoteisosassa sijaitsevan Alto Perù'un. Siten hän joutui jättämään hänelle niin rakkaaksi tulleen Ratsukrenatöörirykmentin komentajan tehtävät. Tämä nimitys ei kuitenkaan vastannut San Martínin kauaskantoisia suunnitelmia. Elokuussa 1814 hänet nimitettiin toivomuksensa mukaisesti välittömästi Andien itäpuolella sijaitsevan Cuyon alueen kuvernööriksi hallituskautunkinaan luonnonkauneudestaan kuuluisan nykyisen Mendozan maakunnan samanniminen pääkaupunki. Tällaista tilaisuutta San Martín oli jo kauan odottanut. Mendozassa hänelle tarjoutui nyt vihdoinkin mahdollisuus ryhtyä toteuttamaan salassa pitämäänsä mielikuvitukselliselta tuntunutta, mutta nerokkaaksi osoittautunutta suunnitelmaansa: luoda miltei tyhjästä hyvinkoulutettu armeija ja sen kanssa ylittää lumipeitteiset Andit vapauttaakseen espanjalaisten yliherruudesta ensin Chilen ja sieltä käsin meritse myös Perun. San Martín oli ennen muita tajunnut, että vasta sitten kun espanjalaiset olisi saatu karkoitetuksi Perun varakuningaskunnasta, josta käsin he olivat Etelä-Amerikkaa vuosisatoja hallinneet kaikki vapautusliikkeet tukahduttaen, voisi Argentiinankin itsenäisyys tulla lopullisesti vakautetuksi. Tehtävä, joka tuolloin 36-vuotiaalla kenraalilla oli edessään, oli jo pelkästään fyysillisesti valtava. Sen ymmärtää kun ajattelee — tai varsinkin jos itse on kokenut — ne suunnattomat etäisyydet ja tavattoman vaikeat maasto- ja ilmasto-olosuhteet, joissa tuo sotaoperaatio oli suoritettava. Sen toteuttaminen vaati San Martínilta paljon muutakin kuin sotilaallista ammattitaitoa: hänen oli oltava opettaja, sotilas, valtiomies, poliitikko, talousmies ja diplomaatti samassa persoonassa, kuten eräs tämän Argentiinan kansallissankarin lukemattomista tutkijoista on kirjoittanut. San Martínin luova nerous täytti nämä vaatimukset.

Tammikuussa 1817 eli runsaan kahden vuoden kuluttua siitä kun San Martín oli ryhtynyt Andien Armeijaksi ristittyä vapautusarmeijaansa luomaan, aloitti se historian ehkä uskaliaimman suurisuuntaisen sotaretken. Tähän armeijaan kuului 5200 miestä, joista jalkaväkeä noin 2800 ja tykistöä 240 miestä sekä lisäksi erilaisia huoltojoukkoja. Ratsuväen osuus oli neljästä nyt viisi eskadroonaa käsittäväksi laajennettu noin 800 miehen Ratsukrenatöörirykmentti, yhden sen eskadroonista toimiessa ylipäällikön saattueena. Vähää ennen matkalle lähtöä oli pidetty juhlallinen joukkojenkatselmus. Tällöin oli Andien Armeijalle luovutettu oma, mendozalaisten naisten ompelema sini-vaalkoinen lippu, jolle uskollisuudenvala oli vanhoja. Lipun vartiointi uskottiin Ratsukrenatöörereille ja muistona tästä kunniaakkaasta luottamustehtävästä Andien Armeijan sotalipun kopio seuraa aina paraateissa Ratsukrenatöörirykmentin oman lipun rinnalla. Lisäksi San Martínin oli nimennyt Cuyon Neitsyt Maria Carmenin armeijansa

NIILO LAUTTAMUS

10/13 mk

Kovien miesten kovaa puhetta sodasta ja rauhasta

'Me veteraanit' on ainoa Lauttamusta, huoletona, vauhdikasta ja karskia turinaa, jossa ei asiassa pitkään viivytellä.

ME VETERAANIT

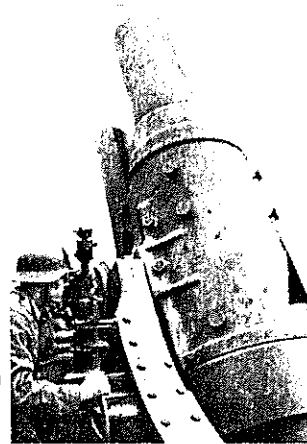
PAUL CARELL

19/24 mk

Saksalaisen sotahistorioitsijan uusi suurteos.

Taistelut Volgan ja Veikselin välillä

POLTETTU MAA

Ratsukrenatöörien jokalauantainen vahdinvaihtotilaisuus Presidentinpalatsin edustalla.

suojelupyhimykseksi ja antanut sille kenraalin arvon. Ihmisluonteen tuntevana sotilaana ja kristittynä San Martín täysin ymmärsi symbolien kannustavan ja kilvoittavan voiman.

Meillä Euroopassa tunnetaan hyvin Napoleonin taitavasti johtama sotaretki yli Alppien. Mutta syystä voidaan kysyä, mitä tämä sotaretki on San Martínin Andien ylityksen rinnalla. Pari päivämarssia kolmeen viikkoon verrattuna! Ja parintuhannen metrin korkeus neljäntuhanteen verrattuna! Andien Armeijan vuoristomarssin vaikeutta osoittanee, että sen kuluessa yli 6000 sitkeää muuliaasia ja miltei kaikki mukana seuranneet 1200 hevosta menehtyivät kylmyyteen, vuoristosairauteen ja rehun puutteeseen, miehistötappioiden jäätyä huolellisten esivalmistelujen ansiosta sensijaan vähäisiksi. Tämän armeijan tultua Andien vuoristolaakson kautta vihdoinkin Chilen puolelle, sitä vastassa olivat jo odottamassa espanjalaiset joukot. Lähellä Chilen pääkaupunkia sijaitsevassa Chacabucossa syntyikin heti espanjalaisen ja argentiinalais-chileläisten joukkojen välillä ensimmäinen yhteenotto, joka päättyi viime mainittujen loistavaan voittoon. Tässä taistelussa kunnostautuivat erityisesti Ratsukrenatöörit, joiden kärkeen heidän ryhtyessään ratkaisevalla hetkellä atakkiinsa asettui itse San Martín kuuluisan orientaalisen käyrän sapelinsa kanssa. Tämän kauliin punatupsuisen sapelin, jonka kopio nykyisin

annetaan maavoimien kenraaleiksi kohonneille ja jonka pienoiversio kuuluu maa- ja ilmavoimien kadettien juhla-asuun, vartiotehtävä on hiljattain uskottu Ratsukrenatöörirykmentille sen jälkeen kun se muutaman kerran on joutunut museovarkauden kohteeksi. Chacabucon taistelun päätyttyä San Martín lähetti ratsukuriirinsa pitkälle matkalle Buenos Airesiin viemään seuraavaa ylvästä sanomaa: "Andien Armeijalle on jäävä kunnia sanoa: kahdenkymmenenneljän päivän kuluessa olemme saattaneet päätökseen sotaretken, olemme ylittäneet maapallon korkeimman vuoristoketjun, lyöneet tyrannit ja vapauttaneet Chilen."

San Martín saapui nyt voitokkaiden joukkojensa kanssa Chilen pääkaupunkiin Santiagoon, jossa riemuitsevat chileläiset ottivat hänet vastaan tarjoten hänelle maan päämiehen paikkaa. Vapaana henkilökohtaisesta kunnianhimosta ja turhamaisuudesta hän kieltäytyi tästä ja muista hänelle tarjotuista kunnianosoituksista. Tilalleen hän esitti aseveljeään, Chacabucossa apunaan toiminutta chileläistä sotapäällikköä *Bernardo O'Higgins'iä* (1776—1842), josta sitten tulikin Chilen ensimmäinen valtionpäämies ja maansa kansallissankari.

Chacabucon taistelu ei kuitenkaan ollut lopullisesti ratkaissut Chilen vapautta. Espanjalaiset saivat pian suuren ja hyvinvarustetun lisäjoukon ja yli vuosi ehti kulua katkerissa ja verisissä taiste-

luissa, joissa Andien Armeijan kohtalo kerran oli jo aivan veitsenterällä ja joissa Ratsukrenatööritkin tulivat muutamia kertoja lyödyiksi pahoin hajalle, ennenkuin Chilen ja samalla itse asiassa koko Etelä-Amerikan vapautuksen ratkaissut taistelu käytiin. Tämä tapahtui huhtikuussa 1818 Maipussa ensimmäisessä todellisessa suurtaistelussa Etelä-Amerikassa, johon espanjalaisten puolella osallistui 5500 miestä vastapuolen vahvuuden oltua 4500 miestä. Vähää ennen auringonlaskua päättynyt Maipun taistelu kesti kuusi tuntia ja oikealla sivustalla taistelleet Ratsukrenatöörit, jotka muun ratsuväen tavoin oli alistettu San Martínin välittömään komentoon, olivat saaneet tehdä monta raivokasta atakkia voiton saavuttamiseksi ja lisänimen "Vapauden Krenatöörit" ansaitsemiseksi.

San Martínin suurisuuntaisen vapautussuunnitelman ensimmäinen vaihe, Chilen vapautus, oli näinollen saatettu päätökseen. Nyt oli jäljellä enää Perun vapauttaminen espanjalaisista. Sitä edelsivät monet vaiheet, joiden yksityiskohtiin ei tämän kirjoituksen puitteissa voida mennä. Todettakoon vain, että eri maakuntien "caudillojen" ryhdyttyä taistelemaan keskenään, koko Argentiina oli joutunut kaaoksen valtaan. Järjestyksen palauttamiseksi hallitus oli kutsunut San Martínin armeijoi-neen takaisin kotimaahan. Uskollisena alkuperäiselle vapautussuunnitelmalleen ja haluttomana osallistumaan maanmiestensä keskinäisiin val-taisteluihin San Martín kieltäytyi noudattamasta samaansa kutsua. Hänen suhteittensa kotimaansa hallitukseen täten katkettua, Andien Armeija valitsi San Martínin huhtikuussa 1820 ylipäällikö-keen. Myös Chilen hallituksen nimittettyä hänet Perun Vapautusarmeijaksi ristittyjen argentiina-lais-chileläisten joukkojen ylipäälliköksi, San Mar-tín saattoi jatkaa vapautustyötään. Hänen noin 4500 miestä käsittänyt armeijansa — Ratsukrena-töörit niiden mukana — lähtikin sitten elokuussa 1820 meritse kohti Perua tehden vastustusta ko-kematta maihinnousun Pisco'ssa lähellä maan pääkaupunkia Lima. Lähes vuosi kuitenkin kului Ratsukrenatööreilläkin lukuisissa pienehköissä, mutta vaikeissa olosuhteissa suoritetuissa taiste-luissa ennenkuin espanjalaiset vihdoon heinäkuus-sa 1821 taistelutta jättivät Liman, jonne San Mar-tín Perun kansan kutsumana joukkoineen saapui. Seurasi Perun itsenäisyysjulistus ja San Martín otti vastaan ylimmän vallan maassa arvonimellä "Perun Suojelija".

Vaikka Limaan saapuminen ei vielä merkinnyt-kään Perun vapautustaistelun päättymistä espan-jalaisten vetäytyttyä lyömättömiksi jääneinä vuoristoseuduille, San Martínin maahantulolla oli kui-tenkin ollut kauaskantoinen seuraus: hänen ar-meijansa oli päässyt välittömään kosketukseen Etelä-Amerikan pohjoisosista käsin venezuelalai-sen kansanjohtajan kenraali *Simón Bolívarin* (1783—1830) johdolla maanosan vapauden puoles-

Ratsukrenatööri Jussi Heino suomalaissyntyisten van-hempiensa seurassa.

ta taistelevien joukkojen kanssa. Pienenä syrjä-hyppynä ja suomalaista lukijaa ehkä kiinnostava-na seikkana voidaan tässä mainita, että eräs Bolí-varin sotapäälliköistä oli Lohjalta lähtöisin ole-vaan sukuun kuulunut, Porvoon pitäjässä synty-nyt ratsuväeneversti, kreivi *Fredrik Tomas Adler-cereutz* (1793—1852). Hän oli Suomen Sodan kuuluisan sankarin ratsuväenkenraali, kreivi *Carl Jo-han Adlercreutzin* (1757—1815) poika ja toimi sit-temmin Ruotsin pääkonsulina Caracas'issa — lie-kö ollut ensimmäinen Etelä-Amerikassa toiminut suomalaissyntyinen diplomaatti? Mutta Ratsukre-natööreihin palataksemme, osa San Martínin ar-gentiinalais-chileläis-perulaisesta armeijasta yh-dessä Bolívarin venezuelalais-columbiaalaisten joukkojen kanssa saavutti toukokuussa 1822 Ecuadorin pääkaupungin Quiton valtauksen johtaneen huomattavan voiton espanjalaisista Pichinchan taistelussa. Hieman tätä ennen oli Ecuadorissa käyty myös Rio Bamban taistelu, jossa Ratsukre-natöörien ensimmäinen eskadroona saavutti mai-netta lyötyään kahdessa ankarassa atakissa neljä eskadroonaa käsittäneen vihollisjoukon murskaksi. Pian Pichinchan taistelun jälkeen, heinäkuussa 1822, tapahtui Guayaquil'issa Ecuadorissa San

Martínin ja Bolívarin ensitapaaminen, josta historiantutkijat ovat niin paljon kirjoittaneet ja antaneet niin erilaisia tulkintoja. Tämän historiallisen kohtaamisen yhteydessä San Martín saavutti voitoistaan epäilemättä suurimman — voiton itsensä. Vapaana kaikesta henkilökohtaisesti vallantavoittelusta kuten aina San Martín, jonka isänmaanrakkkaus käsitti koko Etelä-Amerikan, tarjoutui taistelemaan yhteistyöhön haluttomaksi osoitautuneen Bolívarin alaisena, mutta tämä ei siihenkään suostunut. San Martín jätti tällöin — valtansa huipulla ollessaan ja vain 44-vuotiaana — sekä armeijansa että kunnian aloittamansa vapautustyön loppuunviemisestä Bolívarille ja vetäytyi vapaaehtoiseen maanpakoon. Hänen omat kiittämättömät aikalaisensa eivät kuitenkaan ymmärtäneet tämän epäitsekkään päätöksen jaloja motiiveja. Mutta jälkipolvet ovat tehneet sen sitä enemmän: siitä ovat konkreettisinä todisteina ne sadat hänen kunniaukseen ympäri läntistä pallonpuoliskoa ja vieläpä Eurooppaan pystytetyt patsaat ja se palvonta, jonka kohteena hänen muistonsa, varsinkin hänen synnyinmaassaan, on jo kauan ollut. Suorastaan profeetallisilta kuullostavat nyt ne sanat, jotka San Martín, Perun kongressille juuri ennen yksityiselämäänsä vetäytymistään pitämässään jäähyväispuheessaan lausui: "Julkisen toimintani suhteen tulevat maanmieheni mielipiteet käymään ristiin. Mutta heidän lapsensa tulevat julistamaan oikeudenmukaisen tuomion minusta." Hyljättynä, sairaana, köyhänä ja miltei sokeana San Martín kuoli 17. elokuuta 1850 72-vuotiaana Boulogne-sur-Mer'in pienessä kaupungissa Ranskassa. Vain seitsemän henkilöä saattoi hänet hautaan, mitään maallisia seremonioita ei suoritettu, yhtään puhetta ei pidetty ja vasta viikon kuluttua kuolemasta sanomalehdet mainitsivat siitä! Kolmekymmentä vuotta kesti ennenkuin San Martínin maalliset jäännökset, sotailuvalla synnyinmaahan tuotuina, suurin juhlallisuuksin siirrettiin säilytettäväksi Buenos Airesin katedraaliin. Sen pääsisäänkäytävän oikealla puolella ulkoseinällä palava ikuinen liekki osoittaa San Martínin ja itsenäisyystaistelun Tuntemattoman Sotilaan viimeisten jäännösten lepäävän tämän kirkon suojissa. Ja kaksi paraatipukuista ratsukrenatööriä, ikäluokka ikäluokan jälkeen, seisoo liikkumattomana jatkuvassa kunniavartiossa rykmenttinsä ensimmäisen komentajan mahtavan sarkofaagin kummallakin puolen.

Ratsukrenatöörirykmentin ja sen perustajan välisen yhteyden fyysillisesti katkettua San Martínin siirryttyä maanpakoon Eurooppaan, Ratsukrenatöörrien kerrotaan ikäänkuin menettäneen otteen elämään ja kadottaneen entisen taisteluaittiin henkensä: vuosikausiksi venynyt sota vierailta taistelutantereilla kaukana kotimaasta ilman "omaa" komentajaa tuntui olevan vailla tarkoitusta. Tästä lähtien alkoi myös epäonni vainota heitä. Yli sata ratsukrenatööriä — enemmän kuin heitä missään

yksityisessä taistelussa sotaretken aikana oli kaatunut — menehtyi vuoden 1823 alussa nälkään ja janoon ekseskiin jouduttuaan. Ja vuosi tämän jälkeen joukko ratsukrenatöörejä siirtyi vihollisen lupausten houkuttelemina sen puolelle jättäen ikuisen häpeäntahrin rykmenttinsä muutoin niin kunniakkaisiin aikakirjoihin.

Vuoden 1824 kesäkuussa tapaamme nyt vain yhden eskadronan käsittäväksi supistuneet Ratsukrenatöörin rinnan kuuden kolumbialaisen ja kolmen perulaisen eskadronan kanssa laukkaavan katselmuksessa uuden ylipäällikkönsä Bolívarin ohi valmiina lopullisesti lyömään espanjalaiset Pian tämän jälkeen, elokuussa samana vuonna, nämä eskadronat osallistuivat Junín-järven pohjoispuolella Perussa käytyyn voitokkaaseen taisteluun. Tässä todella klassillisessa ratsuväkitaistelussa heidän komentajansa kenraali *Mariano Necocoea* (1791—1849) — entinen ratsukrenatööri hänkin — osoitti erityistä urhoollisuutta ja haavoittui vaikeasti. Kun vielä mainitaan joulukuussa 1824 käyty suuri Ayacuchoon taistelu, jossa espanjalaiset joutuivat antautumaan, ollaankin tullu Etelä-Amerikan vapaussodan päättymiseen. Espanjalaiset jättivät taistelulentälle 1800 kaatunutta, yli 2000 heistä joutui vangeiksi ja vapauttaelijat saivat sotasaaalikseen mm vastustajainsa kaikki sotaliiput. Harvoille enää elossaolleille argentiinalaisille ratsukrenatööreille — niin kertoo historia — jäi tässä taistelussa kunnia lyödä Etelä-Amerikan vapaussodan viimeisen ratsuväkiatkin viimeiset sapeliniskut. Heissä oli jäljellä — kuuluisan historioitsijan Bartolomé Mitren sanoja siteeraten — "San Martínin kuolematon henki". Muistona tästä taistelusta kantaa yksi nykyisen Ratsukrenatöörirykmentin kuudesta eskadronasta, joista neljä toimii ratsain, Ayacuchoon nimeä. Muiden eskadronien nimet ovat: San Lorenzo, Chacabuco, Maipú, Río Bamba ja Junín — kaikki taisteluita, joita edellä on jo lyhyesti kosketeltu ja jotka ovat erottamaton osa Ratsukrenatöörirykmentin kunniaakasta historiaa.

Oy KYRO Ab

KYRÖSKOSKI

Ratsukrenatöörejä Buenos Airesin katedraalin edustalla.

Ayacuchon taistelun jälkeen alkoi kotimaahan paluun hetki vihdoinkin koittaa kovia kokeneille Ratsukrenatööreille. Kuitenkin yli vuosi kului ennenkuin vasta helmikuussa 1826 kuusikymmentäkuusi rykmentistä eloonjäänyttä ratsukrenatööriä, uudelleen Andit ylittäen, miltei räseyiksi kuluneissa univormuissaan palasi repaleisen sotalippunsa kanssa edellä jo San Lorenzon taistelun yhteydessä mainitun paraguaylaisuuden eversti Bogadon johdolla veljeskansojen vapaussodista takaisin entiseen varuskuntaansa El Retiroon Buenos Airesissa. Heidän joukossaan oli tällöin enää vain seitsemän niistä, jotka kolmetoista vuotta aikaisemmin — rykmentin tullessa perustetuksi — olivat kuuluneet siihen. Sodan olivat ankarasti verottaneet hyökkäykseen aina alttiiden Ratsukrenatöörin rivejä. Ainoana, mutta sitä arvokkaampana sotasaaaliinaan he toivat isänmaansa ja veljeskansojensa vapauden sekä ylpeän tietoisuuden kuulumisestaan rykmenttiin, jonka kuolemattoman maineen luomiseen heidän oli suotu osallistua.

Vajaan kuukauden kuluttua kotimaahan paluunsa jälkeen Ratsukrenatöörirykmentti vietti vaatimattomien seremonioiden neljäntoista vuospäiväänsä. Tällöin pitämässään puheessa eversti Bogado ilmoitti isänmaan haluavan säilyttää reliikkeinä rykmenttinsä sapelit, peitset ja karabiinit. Vaikeata oli Ratsukrenatööreille luopua näistä heille rakkaiksi käyneistä, niin monissa taisteluissa mukana olleista aseistaan. Useankin kyneleen kerrotaan pudonneen niiden teräksisille pinnoille kun niille painettiin hyvästijättösuudelmat viimei-

senä kiintymyksen osoituksena. Vain muutama kuukausi tämän jälkeen — elokuussa 1826 — annettiin sitten asetus, jolla Ratsukrenatöörirykmentti hajoitettiin.

Pari sukupolvea ehti vaihtua ennenkuin Ratsukrenatöörirykmentti 77 vuotta lakkauttamisensa jälkeen 25. toukokuuta 1903 perustettiin uudelleen. Nykyisin rykmentti on, kuten edellä jo on mainittu, asevelvollisjoukko-osasto. Juuri tietoisuus siitä, että se ei ole mikään keski-ikäisten miesten pelkästään seremoniaalisia tehtäviä hoitava palkkasoturirykmentti — sellaisihan tapaa vieläkin monissa maissa — vaan yhden vuoden kestävä asevelvollisuuttaan suorittavien nuorukaisten muodostama joukko-osasto, tekee erityisen vaikutuksen katsojaan joka kerran kun hän näkee Ratsukrenatöörin. Nämä asevelvolliset tulevat eri puolilta laajaa Argentiinaa. Eräs maan koillisessa sijaitseva pieni paikkakunta tekee kuitenkin poikkeuksen — Yapeyù. Sieltä, San Martínin syntymäpaikkakunnalta, astuu näet säännöllisesti joka vuosi yksi nuorukainen asevelvollisuuttaan suorittamaan — kaunis traditio sekin monien muiden tämän rykmentin perinteiden joukossa. Tavanomaisen taistelukoulutuksen ohella Ratsukrenatöörirykmentille on uskottu joukkoerikoistehtäviä: se palvelee maan presidentin henkivartioväkenä, järjestää määrättyt kunniaavartiot ja toimii ulkovaltojen suurlähettiläiden saattueena heidän mennessään jättämään valtuuskirjeensä Argentiinan presidentille. Tämän kirjoittaja sai parisen vuotta sitten olla mukana viime mainitunlaatuisessa tilaisuudessa. Oli tällöin ilo katsella vain kolmisen viikkoa asevelvollisina olleiden, ryhdikkäinä ratsastaneiden ratsukrenatöörin suorilla riveillä heidän saatessaan autossa seuranneen uuden suurlähettiläämme presidentinpalatsin läpi Buenos Airesin vilkkaimpien katujen — siinä oli tuulahdus entisaikain romantiikkaa keskellä mekanisoitua nykyaikaa. Ja kuinka hyvin tämä saattue symbolisoikaan Argentiinaa, jonka koko historia ja kulttuuri niin erottamattomasti säikein liittyy hevoseen!

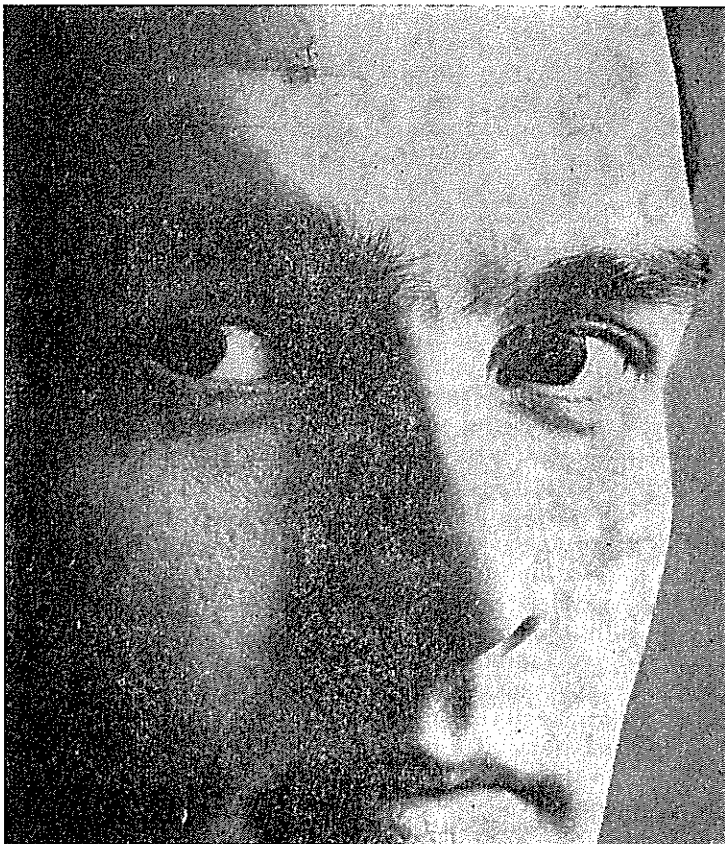
Monia muitakin henkilökohtaisia muistoja on Ratsukrenatööreistä kertynyt. Parisen vuotta sitten Buenos Airesiin saavuttuani minulla oli kunnia vierailulla tässä rykmentissä, jota sen silloinen komentaja, eversti *Oswaldo Luis Rodriguez* auhuisesti esitteli. Erityisellä ylpeydellä hän tällöin mainitsi siitä onnesta, joka hänen rykmenttinsä osalle on langennut kun se ei koskaan historiansa aikana ole joutunut taistelemaan omia maanmiehiään vastaan. Se hartaus, jolla tämä joukko-osasto vaalii perinteitään, teki vierailijaan syvän vaikutuksen. Vierailun päätti rykmentinkomentajan tarjoama lounas monia arvokkaita perinne-esineitä omaavalla kasinolla kymmenkunnan upseerin läsnäollessa. Tunnelma oli sotilaallinen, mutta samalla toverillinen ja "sanmartiaanisten" perinteiden mukaisesti kaikesta turhasta pingoittuneisuudesta vapaa, nuorten subalternienkin osallistuessa vilk-

kaasti pöytäkeskusteluun. Eräät muutkin Ratsukrenatöörirykmentin upseerit — joukossa pari Helsingin Olympialaisiin osallistunutta ratsastajaa — osoittivat myöhemmin minulle ystävyyttään yhteisen aselajikiintymyksen merkeissä. Erityisesti palautuu tällöin mieleen se rykmenttinsä menneisyyden tutkimisessa ansioitunut nuori ratsumestari, joka lahjoitti minulle vain tämän joukko-osaston paraatipuvussaan käyttämät, erikoista historiallista mallia olevat upeat messinkiset kannuksensa, jotka hän kertoi saaneensa ensimmäistä kertaa rykmentin lipun alle astuessaan. Se oli kaunis spontaaninen ele, jolle ei voinut olla antamatta suurta arvoa.

San Martín — Argentiinan ensimmäinen granadero — lausui aikoinaan hänelle ominaisella, mui-naiskreikkalaisia hautakirjoituksia muistuttavalla jalon yksinkertaisella tyylillään: ”Minä yksin tiedän, että krenatöörini ovat kykeneviä; heidän vertaisiaan tulee olemaan, mutta heitä parempia ei”. Ratsukrenatöörin vaiheisiin syventynyt yhtyy mielellään näihin asioihin. Ja nykyiseen Kenraali San Martínin Ratsukrenatöörirykmenttiin tutustunut uskoo myös, että Andien Armeijan ratsuväen jälkeläiset kovan paikan tullen osoittautuisivat mainehikkaiden edeltäjiensä velvoittavien perin-teiden arvoisiksi .

LÄHTEET

1. Anshütz, Camilo: Historia del Regimiento de Granaderos a Caballo (1812—1826), I—II Circulo Militar Biblioteca del Oficial, Buenos Aires 1945.
2. Bååthe, Nils: Folk med färg. Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm 1950.
3. Fagnilli Fuentes, Gabriel: Los Granaderos de la Libertad, segunda edición. Editorial Atlantida S. A., Buenos Aires 1960.
4. Fagnilli Fuentes, Gabriel: El Regimiento Inmortal, segunda edición. Editorial Atlantida S. A., Buenos Aires 1964.
5. Raufet, Roberto F.: Sanmartiniana (The life, character and campaigns of the Great Captain of the Andes through the works of several English or American writers who knew and talked with him). Libreria del Colegio Alsina y Bolívar, Buenos Aires 1950.
6. Rojas, Ricardo: El Santo de la Espada. Editorial Guillermo Kraft Limitada, Buenos Aires.
7. Can Martín 1778—1850 (volumen N:o 1 de la Enciclopedia Ilustrada Atlantida). Editorial Atlantida S. A., Buenos Aires 1964.
8. Sanomalehtikirjoituksia Buenos Airesin päivälehdissä 1960—67.
9. Kuvat Clarin-lehti, Buenos Aires.

JOKAINEN MEISTÄ TARVITSEE B-VITAMIINIA BEKO forte

Oikea ruokavalio sisältää riittävästi B-vitamiinia, mutta **BEKO forte** poistaa heikottavan puutoksen Teiltä, joka

- laihdutatte
- olette toipilas
- syötte epäsäännöllisesti
- joudutte käyttämään alkoholia

Beko forte — väkivahva B-vitamiinivalmiste
Apteekeista reseptittä

Kapteeni E Riikonen

Kiltojen historiaa

Rauhanteon jälkeinen taloudellinen ja sisäinen jälleerakennus vaati kansakunnan koko huomion. Se käsitys, että sota oli hävitty aiheutti puolustuslaitoksen vieroksuntaa ja sen tarpeellisuuden aliarvioimista. Ajan kuluessa ja lähinnä uuden sukupolven astuessa paikoilleen sotien jälkeisessä uudessa yhdyskunnassa "löydettiin" positiivinen suhtautuminen puolustuslaitosta kohtaan uudelleen. Samalla kansakunta suoritti uudelleen arvioin suhteessaan koko kansaa koskettavaan maanpuolustuskysymykseen.

Täysin spontaanisti toisistaan tietämättä virisi reserviläisten keskuudessa eri puolilla Suomea halu säilyttää yhteys siihen joukko-osastoon tai aselajiin, jossa vakinaisen väen palvelus oli suoritettu. Samalla haluttiin lujittaa niitä toverisiteitä, joita varusmiesaikana tai kertausharjoituksissa oli solmittu.

Erikoisen tärkeänä tämä tunnettiin reservin miehistöaineksen keskuudessa. Heillä ei ollut mahdollisuuksia yhteydenpitoon omaan joukko-osastonsa yhtä suurella teholla, mitä samojen ikäluokkien reserviupseereilla ja -aliupseereilla oli. Kosketuksen säilyttämisen tarve suomalaiselle miehelle, loppujen lopuksi rakkaaseen vakinaisen väen palvelusaikaan ja omaan, paljon muistoja ja kokemuksia antaneeseen joukko-osastoon tai aselajiin, oli suuri.

Näistä syistä johtuen kokoontuikin eri puolille maatamme reserviläisiä, jotka perustivat yhteydenpidon mahdollistamiseksi joukko-osasto- tai aselajikiltoja.

Vaikka kiltatoimintaa on esiintynyt Suomessa jo ennen sotia, voidaan varsinaiseen kiltaliikkeen synnyin, sen nykyisessä muodossaan, katsoa alkaneen 1950-luvun loppupuolella. Tienraivaaja-killoiksi voidaan lukea Karjalan Kaartin prikaatin

Puolustusministeri S Suortanen ja puolustusvoimain komentaja kenraaliluutnantti Y Keinonen saapumassa maanpuolustuspäiville Uppinniessä.

ja Porin Rykmentin killat. Pääesikunnan tiedotustoimiston ehdotuksesta silloinen puolustusvoimain komentaja, jalkaväenkenraali Sakari Simelius teki syyskuussa v. 1960 päätöksen epävirallisen toimikunnan kokoamisesta eheyttämään kiltatoimintaa.

Tämä toimikunta, jossa lähes kaikki maanpuolustusjärjestöt olivat edustettuina kokoontui silloisen Upseeriliiton puheenjohtajan, kenraalimajuri Reino Arimon johdolla ja onnistui tehtävänsään. Killoja syntyi välittömästi kolmisenkymmentä. Toiminnan päämäärä näillä syntyneillä killoilla oli sama. Yhdellä lauseella sanottuna: Maanpuolustusajatuksen ja -hengen elvyttäminen ja eheyttäminen. Todettiin kuitenkin, että yhteisestä päämäärästä huolimatta toimintamuodot ja -tavat poikkesivat huomattavasti toisistaan.

Yhtenäistyminen

Tämän epäkohdan poistamiseksi ja yhtenäisen toimintakentän luomiseksi sekä suunnan antamiseksi joukko-osasto- ja aselajikiltojen toiminnalle perustettiin keväällä 1963 kiltojen neuvottelukunta. Uusi elin aloittikin toimintansa varsin ripeästi. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi Suomen Pankin pääjohtaja Klaus Waris, jonka oma esimerkki ja kannustava johtaminen antoi pontta yhdyselimen toiminnalle.

Tärkeimpinä tehtävinään neuvottelukunta katsoi olevan alkusysäyksen antamisen perustettaville uusille killoille rahoittamalla niiden toiminnan alku ja yleisten toiminnallisten suuntaviivojen määrittäminen.

Jo tässä vaiheessa haluttiin korostaa sitä, että kiltatyö on kiihкотonta ja täysin epäpoliittista sekä että jokainen kiltaan liittynyt, ikään tai sotilasarvoon katsomatta tuntisi viihtyvän kiltassaan ja toisi mukanaan omia ideoitaan. Varsin merkittävä oli myös vaatimus, jonka mukaan up-

Toivotamme Kadettikunnan jäsenistölle

TURO Oy
Kuopio

TUKKUKAUPPOJEN Oy
Helsinki

JOUTJÄRVI Oy
Lahti

KORTTILAN KENKÄ Oy
Hamina

Oy EGMA Ab
Nurmijärvi — Klaukkala

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT
Lahti

FORSSAN LEIPÄTEHDAS
Forssa

KIRJANVÄLITYS Oy
Helsinki

**ARKKITEHTITOIMISTO
PEKKA RAJALA**
Fredrikink. 61, Helsinki

OULUJOKI Oy

**YHTYNEET KUVALEHDET —
VALIOLEHDET Oy**

**KIINTEISTÖNOMISTAJAIN DESINFECTIO-
KESKUS Oy**
Helsinki

OY HOECHST FENNICA AB
Helsinki

Oy AGA Ab
Kilo

Oy EHO Ab
Helsinki

KAL-VA Oy
Järvenpää

HAATO OY
Korso

HELTA Oy
Helsinki

MAA JA KALLIO Oy
Helsinki

SUOMALAINEN ALFA-LAVAL Oy
Helsinki

RANNIKKOSOTILASKOTIYHDISTYS

HYVÄ-MAKU Oy
(HM)
Helsinki

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Oy BENSOW Ab
Koneosasto
Helsinki

Oy CARL KNIEF Ab
Helsinki

TELVA Oy
Helsinki

JYVÄS-HYVÄ
Jyväskylä

TURUN VARTIOKESKUS Oy
Turku

SUOMEN HÖYRYLAIVA Oy
Helsinki

PALKKI Oy
Helsinki

YHTYNEET HARJA- JA SIVELINTEHTAAT Oy
Turku

TERÄSBETONI Oy
Helsinki

RAKENNUSTOIMISTO
JUHO L AALTO
Helsinki

VAKIORAKENNE Oy
Helsinki

KIRJAPAINO
OFFSETPAINO
KIRJANSITOMO
SANOMALEHTI LÄNSI-SAVO

MIKKELI PUH. 12 025 sarja

Autojoukkojen kiltaveljiä Autopataljoonan suojissa.

seerien ja aliupseerien osuus killan johdossa ei saa muodostua hallitsevaksi. Kilttoja ei myöskään saanut päästä muodostumaan sotia muisteleviksi asevelikerhoiksi.

V 1965 lopussa voitiin todeta, että ensimmäinen välitavoite oli saavutettu. Tämä merkitsi sitä, että kiltatoiminnan vaikutus ulottui lähes yli koko maan. Kiltatoiminnan kasvua kuvastaa jo sekin, että jäsenmäärä oli tällöin n 23 000, sen ollessa neuvottelukunnan perustamisen aikoihin vain n 8 000.

Neuvottelukunnan yhteyteen perustettiin v 1965 kolme toimikuntaa, joiden tarkoituksena oli hallituksen toiminnan tehostaminen. Toimikunnat ja niiden tehtävät olivat seuraavat.

1. Suunnittelutoimikunta valmisti ehdotuksen joukko-osastokiltojen organisaation kehittämiseksi ja laati luonnoksen uusiksi säännöiksi.
2. Esitelmätoimikunta, joka yhteistoiminnassa eri alojen asiantuntijoiden kanssa valmisti tai valmistutti esitelmiä jäsenkilttojen käyttöön.
3. Ohjelματοimikunta, jonka tehtävänä oli lopullisen aatteellisen ja toiminnallisen ohjelmajulistuksen laatiminen.

Voidaankin todeta, että v 1965 oli se vuosi, jolloin joukko-osastokiltojen perustamis- ja järjestäytymisvaihe päättyi. Edessä oli tehokkaan toiminnan kausi.

Kiltatoiminnan kehittyminen

Vuoden 1966 alussa vahvistettiin kiltaliikkeen uudet säännöt. Järjestö sai nimekseen Joukko-osastokillat r.y. Kiltajärjestön johtoon tuli neuvonantajana elimenä kiltaneuvosto, jonka puheenjohtajana yhä edelleen toimii pääjohtaja Klaus Waris. Kiltaneuvostoon kuuluu edustaja jokaisesta jäsenyhdistyksestä. Kiltaneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta yleensä kaksi kertaa vuodessa. Se käyttää järjestön päätösvaltaa kai-

kissa muissa paitsi vuosikokoukseen liittyvissä asioissa.

Toimeenpanevana elimenä on liiton hallitus. Sen puheenjohtajana toimii dosentti, kommodori evp Kullervo Killinen.

Sääntöjen mukaan hallitukseen tulee kuulua miehistön, aliupseerien ja upseerien piiristä valittuja jäseniä. Hallitus valitaan vuosittain ja vaalin suorittaa kiltaneuvosto.

Hallituksen tehtävistä voidaan mainita mm. seuraavaa: Se johtaa liiton toimintaa, valmistelee ja kutsuu kokoon liiton ja kiltaneuvoston kokoukset sekä toimeenpanee näissä kokouksissa tehdyt päätökset ja muut yhdistystoimintaan kuuluvat asiat.

Edellä mainitut elimet koordinoivat liiton ohjelman ja toiminnan suuntaviivat. Varsinaisen kenttäytön tekee kukin jäsenkilta omalla alueellaan tai toimintaympäristössään. Tässä yhteydessä on syytä korostaa, että hallitus ei johda jäsenkilttojen toimintaa, vaan että kukin killta on itsenäinen yhdistys.

Saavutetut tulokset

Varsinaisen toiminnan voidaan katsoa kestäneen lähes neljä vuotta. Joukko-osastokillat r.y. on mahdollisuuksiensa mukaan pyrkinyt toteuttamaan tarkoitustaan. Sen päämääränä on, huomioon ottaen valtiovallan hyväksymät voimassa olevat sopimukset, olla eri puolilla valtakuntaa puolustus- ja rajavartiolaitoksen hyväksi toimivien kilttojen yhdyssiteenä. Edelleen se pyrkii kehittämään niiden toimintaa ja auttamaan kilttojen ohjelman toteuttamisessa.

Kiltatoiminnan voidaan katsoa jakautuvan kolmeen toimintahaaraan:

- aatteelliseen,
- toiminnalliseen ja
- tukilinjaan.

Kiltatoiminnan aatteellinen ohjelma ei ole vielä lopullisesti kypsynyt julkaistavaan julistukselliseen muotoon.

Aatteellinen toiminta on huipentunut vuosittain pidetyiksi valtakunnallisiksi maanpuolustuspäiviksi, joihin kiltaväki sangen runsaslukuisena on kokoontunut. Juhlat on pidetty seuraavissa paikoissa:

- V 1964 Mikkelissä
- V 1965 Parolassa
- V 1966 Oulussa ja
- V 1967 Porkkalan Upinniemessä.

Muu aatteellinen toiminta on ollut kiltakohtaista ja se on läheisesti liittynyt joukko-osastojen vuosipäivä-, vala- ja kotiuttamisjuhlassa. Tämän lisäksi killat ovat järjestäneet juhlatilaisuuksia toiminta-alueellaan. Kiitettävänä pyrkii-

Suomen Pelastus-
osakeyhtiö

NEPTUN

Helsinki

PELASTUSTÖITÄ — HINAUKSIA
— SUKELLUSTÖITÄ

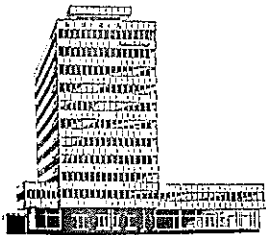
Kaikenlaisia vedenalaisia
hitsaus- ja leikkuutöitä suorittavat
erikoisasantuntijat

Puhelimet: 63 32 03 ja 63 17 38

Toimistoajan jälkeen: 40 05 50 ja 44 36 06

Sähkeosoite: NEPTUN

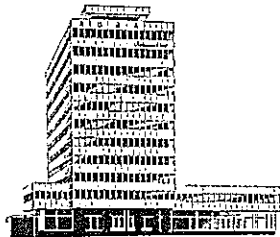
KAIKKI VAKUUTUKSET SAMASTA TALOSTA

KESKINÄINEN
VAKUUTUSYHTIÖ
AURA

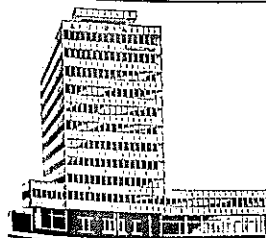
VAHINKO-
VAKUUTUS

KESKINÄINEN
HENKIVAKUUTUS-
YHTIÖ AURA

HENKI-
ELÄKE-
SAIRAUUS-
VAKUUTUS

MAVA
KESKINÄINEN
VAKUUTUSYHTIÖ

JÄLLEEN-
VAKUUTUS

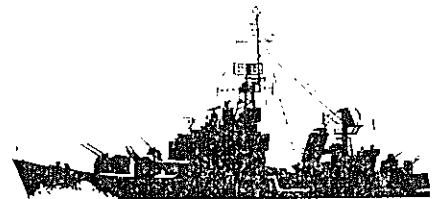
AURA vakuutus
LUO TURVALLISUUTTA

William Manchester
PRESIDENTIN KUOLEMA

Kirja, joka on saanut maailman lehdistön kuohuksiin — to-
tuus presidentti John F. Kennedyn murhasta, kuvaus siitä
välittömästi seuranneista ja edeltäneistä päivistä.

778 s. 25,—/29,—

JAN DE HARTOG
SAATTUEKAPTEENI

Kova merisotakirja Pohjois-Atlantilta — voimakasotteinen
kuvaus pahamaineiselta Muurmanskin reitillä II maailman-
sodan aikana.

372 s. 16,—/19,50

Ensimmäisen
maailmansodan etulinjassa

Mukana olleiden kuvauksia I maailmansodasta. Täydennys
aikaisempaan Omnibus-kirjaan 'Etulinjassa'. Teokset rinnan
luettuina tarjoavat kiintoisia vertailumahdollisuuksia kahden
lähekkäisen suursodan taistelutavoista.

317 s. Muovinahkak. 16,50

tammi

myksenä on ollut oppia puhumaan nuorten omalla kielellä ja täten kiltajuhlien yhteydessä saada pysyvä kontakti nuorisoon.

Kuten kaikki yhdistystoiminta onnistuakseen, niin kiltaliikekin vaatii rahaa. Kilttojen taloutta on pyritty elvyttämään jäsenkilttojen omarahoitus-toiminnalla. Erikoisen merkittävää on kilttojen jo varsin laajaksi kasvanut julkaisutoiminta. Lähes kaikki killat toimittavat omaa lehteä, joka yksin tai yhdessä nimikkojoukko-osastonsa kanssa.

Kiltaveljet pyrkivät myös auttamaan vaikeuksiin joutuneita tovereitaan. Tukityön toteutus on tapahtunut työtempausten muodossa. Tällöin on vaikeuksiin joutunutta ja hänen perhettään autettu talkoovoimin. Liitto on myös jäsenkilttojen välityksellä auttanut rahallisesti varusmiesaikanaan vaikeasti loukkaantuneiden perheitä.

Kiltatoiminnan laajenemista kuvastaa hyvin jäsenkilttojen ja jäsenistön jatkuva kasvu. Tällä hetkellä kilttojen lukumäärä on 46 ja jäsenmäärä lähes 30000. Uusia kilttoja ollaan vielä perustamassa. Näistä mainittakoon Suomen YK-joukkojen kiltta ja Akateeminen kiltta, joiden molempien perustaminen on vireillä.

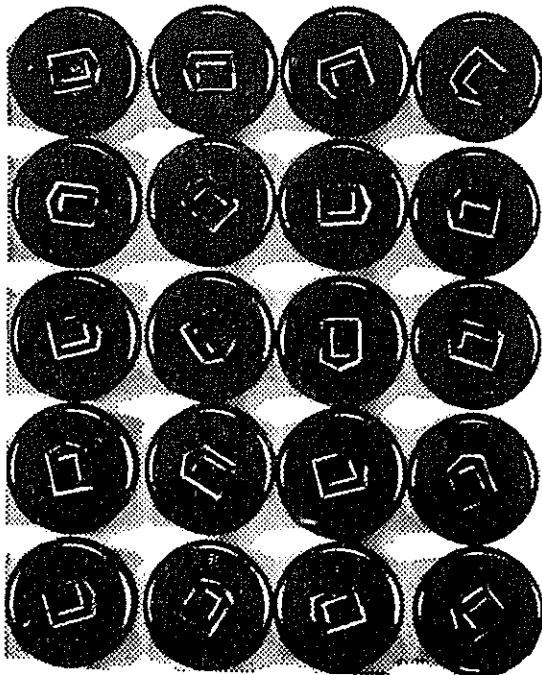
Yhdistelmä

Joukko-osastokillat r.y. pyrkii omalta osaltaan edistämään maanpuolustustahtoa ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Tavoitteena on toiminnan saattaminen asepalveluksensa rauhan aikana suorittaneita ikäryhmiä kiinnostaviin muotoihin.

Nuorten ihmisten ja ennen kaikkea miehistö-aineksen mukaan saaminen ei ole helppoa. Työssä onnistutaan varmasti, kun löydetään mielekäs nuorisoa kiinnostava toiminnallinen tie.

Tässä onnistuakseen kiltaliike tarvitsee johtajia. Miehiä, jotka kuuluvat samaan sukupolveen kuin ne, joiden asennoitumisesta taistellaan. Nykypäivällä on oma tarkoituksensa ja kielensä. Ellei tätä ymmärretä, on varsin lupaavasti alkanut kiltatyö vaarassa tukahtua. Tähän ei kuitenkaan olisi varaa. Niinpä nuorten upseerien olisi tajuttava kiltta-aatteen tärkeä merkitys. Vaikuttajajäseninä heidän tehtävänänsä olisi suunnata alaistensa ajattelua niin, että nämä reserviin päästyään olisivat todella valmiita tulemaan toimintaan mukaan. Oikea kieli ja oikea, nuorisosta mielekkäältä tuntuva toiminnan tie olisi löydettävä.

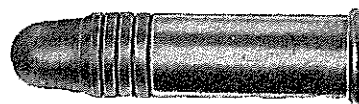
Silmä tarkkana, käsi tarkkana ja Lapuan patruuna tarkkana:

näin on voitettu kolme olympiakultaa ja yli 20 maailmanmestaruutta!

Näin mahtava on LAPUAN PATRUUNOIDEN ansioluettelo. LAPUAN PATRUUNAT eivät noin valtavissa saavutuksissa ole olleet pelkkiä onnenesineitä. Tarkkuus on niiden laadullinen ominaisuus. Taatkaa Tekin joka laukaukselle kullarvoiset olosuhteet, suurin tarkkuus, mikä tasalaatuisella patruunalla voidaan saada. Valitkaa LAPUAN PATRUUNAT!

LAPUAN PATRUUNATEHTAAN VALMISTUSOHJELMAAN KUULUVAT pienoiskivääri patruunat, kivääri patruunat (erityisesti mainittakoon tarkkuuspatruuna 7,62x53 R), erilaiset metsästyspatruunat, messinkiset haulikon hylsyt sekä luodit ja hylsyt eri patruunalaatuihin.

LAPUAN PATRUUNATEHDAS
LAPUA

RAUHANLIIKKEET – DEFAITISMI MAANPUOLUSTUS

Kapteeni J Kaarnola

Tätä kirjoitettaessa Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunta viettää "Rauhanviikkoa". Lokakuun puolenvälin jälkeen näimme Helsingissä mielenosoituksen, joka oli kohdistettu Yhdysvaltoja vastaan. Kaikkialla vapaassa maailmassa toimeenpannaan jopa väkivaltaisia mielenosoituksia väkivaltaa ja erityisesti Vietnamin sotaa vastaan. Voitaneen siis jo tälläkin perusteella sanoa, että rauhanasia on näinä aikoina erityisen ajankohtainen kaikkialla. Näin on myös Suomessa, vaikkakaan täällä ei ole päästy eikä ilmeisesti päästäkään — edes Ruotsin mittasuhteisiin rauhandemonstraatioissa. Rauha on kuitenkin siinä määrin arvokas ja tärkeä asia, että sitä ei sovi jättää vain joidenkin yhdistyksien huoleksi ja monopoliksi. Niinpä meillä myös puolustusvoimissa ollaan kiinnostuneita rauhanliikkeistä, niiden taustasta, tavoitteista ja vaikuttimista.

Tässä esityksessä pyritään lyhyesti selvittämään pasifismin historiallista taustaa, suomalaisia tällä hetkellä toimivia rekisteröityjä rauhanjärjestöjä, sekä rauhanliikkeiden ja rauhanjärjestöjen toiminnan mahdollisia vaikutuksia maassamme. Esityksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin YK:n rauhanturvatoiminta sekä rauhan ja konfliktitutkimus. Viimemainitusta voitaneen kuitenkin lyhyesti todeta, että vaikka termi sinänsä on vasta viime vuosien tuotetta niin tätä tutkimustyötä meilläkin on tehty jo koko itsenäisyytemme ajan. Tätä varten on olemassa jo valmis "tutkimusinstituuttikin", nimittäin puolustuslaitos! Mitäpä muuta rauhan- ja konfliktitutkimus on kuin kaikkea sitä mikä liittyy jokapäiväiseen turvallisuuspoliittiseen tilanteenarviointiin ja sitä palvelemaan tiedustelu- ja tutkimustoimintaan.

Rauhanaatteesta rauhanliikkeeseen

Rauhanaate sinänsä on jo n 3000 vuotta vanha. Tästä rauhanaatteesta on vuosien kuluessa lukuisien filosofien, valtiomiesten ja kirkonmiesten kehittäminä syntynyt tavoitteiltaan jäsentynyt rauhanliike. Varsinaisen rauhanliikkeen syntymävuotena pidetään vuotta 1815. Tuolloin pidettiin Wienin kongressi

ja solmittiin Pyhä allianssi, jotka yhdessä soivat Euroopalle neljä rauhan vuosikymmentä. Samana vuonna perustettiin myös ensimmäiset rauhanjärjestöt Yhdysvalloissa.

Otavan Iso Tietosanakirja määrittelee rauhanliikkeen seuraavasti: "Rauhanliike, pasifismi, on yleistä maailmanrauhaa tavoitteenaan pitävää, sodat tuomitsevaa ideologista toimintaa, jota harrastavat yksityiset henkilöt, järjestöt ja kansainväliset yhdistykset ja virallisluontoiset yhteisöt". Määritelmä ei kuitenkaan ole yksiselitteinen, kuten itse rauhanasiaa ajavat järjestöt aatteellisilla ristiriidoillaan ja pääasiallisesti niistä johtuvalla suurella lukumäärällään todistavat. Myös rauhanasiaa ajavista järjestöistä ja yhdistyksistä käytetään nimeä rauhanliike, samoin kuin tätä nimeä käytetään kuvaamaan tiettyjä suuntauksia pasifismin kentässä yleensä.

Rauhanliike pyrkii luomaan sellaisen maailman, missä ei ole sotaa eikä sodanuhkaa. Tähän puolestaan nähdään seuraavat keinot soveliaiksi:

- sovintotuomioistuin ja valtioiden välinen edustajayhteisö,
- valtioliitto ylikansallisine sotavoimineen sekä kehityksen eräinä portaina,
- aseiden riisunta tai varustelujen vähentäminen ja
- yleisen asevelvollisuuden lakkauttaminen.

Kun on haluttu pysyä realisteina, on toisaalta nähty jo rauhanliikkeen alkuaikoina se, että sodat "vielä tässä maailman tilanteessa ovat ilmeisen väistämättömiä" ja näin on päädytty tutkimaan myös sodan etiikkaa. Tuloksena tästä ovat olleet sodan "säännöt" sekä määritelmä oikeutetusta sodasta eli puolustussodasta.

Tästä yleisestä linjasta on kuitenkin jo alusta lähtien (kveekarit 1650-luvulta alkaen) poikennut kristillissiveellinen rauhanliike, joka ei hyväksy sotaa eikä väkivaltaa missään muodossa, ei kenenkään harjoittamana eikä myöskään säännösteltynä. Rauhanliike on näin ollen jo alkuajoistaan lähtien ollut hyvin monimuotoista.

On myös syytä todeta se seikka, että valtiot ovat jo 1800-luvun alusta alkaen olleet kiinnostuneita valtiojohdon tasolla rauhankysymyksistä. Valitettavasti vain tehdyillä sopimuksilla on ollut enimmältään silmänlumeen leima. Silloin kun on ollut kyse kansallisista eduista, ovat kansainväliset sopimukset jääneet omaan arvoonsa nimenomaan suurvaltojen kohdalla.

Rauhanliikkeet tämän päivän Suomessa

Suomessa on aloitettu järjestynyt rauhantyö pohjoismaista viimeisenä vasta miltei sata vuotta maailman ensimmäisten rauhajärjestöjen perustamisen jälkeen. Helmikuun 10. päivänä vuonna 1907 perustettiin maamme ensimmäinen rauhajärjestö "Suomen Rauhanliitto". Liitto oli välillä lakkautettuna n 7 vuotta toiminnan viritessä uudestaan v 1920. Vuonna 1951 tehtiin nimenmuutos ja nykyään yhdistys tunnetaan nimellä "Suomen Rauhanliitto — YK-yhdistys ry". Se toimii oikeuteen ja yhteistyöhön perustuvan rauhantahdon luomiseksi aseellisen

hengen tilalle sekä yleisen aseidenriisunnan ja sotailoksien lakkauttamisen hyväksi. Järjestö ei hyväksy minkäänlaista sotaa, mutta ei vaadi jäseniltään kieltäytymistä aseellisesta palveluksesta. Jäseniä oli v 1966 11 alaosastossa n 500—700.

Sovinnonliitto ry perustettiin v 1919 mutta virallinen perustaminen sekä rekisteröinti tapahtui vasta v 1961. Yhdistys toimii "kristillisessä hengessä yhteisymmärryksen ja sovinnon hyväksi". Se ei hyväksy minkäänlaista sotaa ja jäsenet kieltäytyvät aseellisesta palveluksesta. Jäseniä on n 20.

Naisten Kansainvälinen Rauhan ja Vapauden Liitto, Suomen osasto ry aloitti toimintansa v 1926. Yhdistyksen päämääränä on saada naiset työskentelemään kansojen pysyvän rauhan, ristiriitojen rauhanomaisen ratkaisun, yleisen aseidenriisunnan ja kansainvälisen yhteistyön hyväksi. Järjestöllä ei ole kantaa puolustussotaan. Se ei hyväksy yksipuolista aseidenriisuntaa ja tukee YK:n toimintaa sodan ennalta ehkäisemiseksi. Yhdistyksellä on kolmessa alaosastossa yhteensä n 100 jäsentä.

Rauhantyön yhteisjärjestö perustettiin v 1939 ja se työskentelee rauhajärjestöjen toiminnan koor-

Palkkatili muuttaa rahan kestävämmäksi. Vuoden aikana kertyy säästöjä — kuin itseltään. Lisäksi tulee korko.

Palkkatilimenetelmällä tarkentuu taloudenhoito ja rahojen käyttö mukavasti ja vaivattomasti. Joka kerta ei halua hakea pankista, vaikka se onkin lähellä... Se opettaa tarkempaan rahankäyttöön. Palkkatiliin voi mukavasti liittää myös erilaisia säästöpankin palvelumuotoja.

Matkoilla on säästökirja mukava, sillä säästöpankin konttoreita on joka paikassa ja pitkään auki. Näin jokainen päivä on tilipäivä.

SÄÄSTÖPANKIT
JA SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI

dinoimiseksi ja yhteistyön aikaansaamiseksi. Sillä ei ole omaa kantaa maanpuolustuskysymyksiin. Jäsenjärjestöjä on kahdeksan.

Suomen Rauhanpuolustajat perustettiin Maailman Rauhanneuvoston toimeksiannosta v 1949. Toiminnan päämääränä on rauhan säilyttäminen, hyökkäystoiminnan ja sotapropagandan vastustaminen sekä koko maailman käsittävän rauhanliikkeen muodostaminen. Järjestö kannattaa yleistä samanaikaista aseidenriisuntaa mutta ei yksipuolista aseidenriisuntaa, eikä pyrkimystä aseettomaan palvelukseen. Se hyväksyy puolustussodan. Yhdistyksellä on koko maan peittävässä organisaatiossa 20 alaosastoa ja niissä n 200 jäsenjärjestöä. Yhdistyksellä on siis vain järjestöjäseniä eikä yksityisiä jäseniä. Puolueista siihen kuuluvat SKDL, TPSL ja KEPU. Sosdem puolue ei siihen kuulu, koska se pitää itseään jo puolueenakin rauhanjärjestönä (vrt Zimmerweld-liike 1900-luvun alussa).

Rauhantyön Tuki ry muodostettiin v 1956 Suomen Rauhanpuolustajat ry:n taloudelliseksi tukijärjestöksi. Sillä ei ole näin ollen omaa ideologista taustansa. Jäseniä on n 10 000.

Sodanvastustajat Suomessa ry perustettiin v 1958. Sen päämääränä on taistella sotaa vastaan ja edistää pysyvää rauhantilaa kansojen keskuudessa. Yhdistys pyrkii saamaan aseetonta palvelusta koskevan lakimme ulottuvaksi myös sodan aikaan. Yhdistys ei hyväksy mitään aseellista toimintaa ja sen jäsenet palvelevat aseettomina. Yhdistyksessä oli v 1966 66 jäsentä eri puolilla maata.

Sadankomiteat ovat rauhanjärjestöistämme tunnetuimmat. Tällä hetkellä on kaikissa muissa yliopistokaupungeissa paitsi Oulussa sadankomitea. Vanhin on Helsingin sadankomitea v:lta 1963 ja nuorin Jyväskylän v:lta 1966. Muut ovat Tampereen, Porin, Turun ja Lappeenrannan sadankomiteat. Työtä yhtenäistämään muodostettiin v 1966 Sadankomitealiitto. Komiteat hyväksyvät YK:n aseellisen rauhanturvatoiminnan, vaikka eivät hyväksy "ainoatakaan sotaa, ei mitään rauhaa vaarantavaa toimenpidettä, olipa sen motiivi mikä tahansa tai esittäjä kuka tahansa". Tässä on ilmeisestikin erehdytty pois logiikan tieltä sillä esim komiteain suosima yksipuolinen aseidenriisunta on myös osoitettavissa "rauhaa vaarantavaksi". Näin ollen siis komiteat eivät voi hyväksyä itseäänkään!

Toisaalta lukeutuvat sadankomiteat aivan omaan ryhmäänsä kesällä 1967 julkaistun puolustuspoliittisen puheenvuoron ansiosta. Ovathan ne ensimmäisenä rauhanjärjestönämme vaatineet valtiovallalta turvallisuus- ja puolustuspoliittista kokonaisohjelmaa samalla tarjoten omat tutkitut näkemyksensä puolustuspoliittisista vaihtoehdoistamme maanpuolustuskeskustelussa käytettäväksi.

Jäseniä komiteoissa on yhteensä n 800—900.

Kansainvälinen Rauhantuki ry muodostettiin Maailman Rauhanneuvoston alaisena v 1966 ja se toimii rauhanjärjestöjen yhteistyön hyväksi sekä

taloudellisen tuen hankkimiseksi rauhantyölle. Järjestöllä ei ole omaa kantaa maanpuolustukseen. Järjestöllä oli vuoden 1967 alussa vasta toimihenkilöt, joista puheenjohtaja ja sihteeri ovat samat kuin Suomen Rauhanpuolustajillakin.

Defaitismi

Rauhanjärjestöjen toiminnan vaikutuksen pitäisi luonnollisestikin näkyä alistumismielialan eli defaitismin kasvuna maassamme. Tätä seikkaa eli siis kansamme kulloistakin puolustustahtoa on mitattu monastikin viime sodan jälkeen. Niinpä tutkimustuloksia on tällä hetkellä olemassa runsaan kymmenen vuoden ajalta.

Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että miehitykseen alistumiskanta on pienentynyt kymmenessä vuodessa 8 %. Tällä hetkellä vain n joka seitsemäs suomalainen alistuisi miehitykseen kun vielä v 1954 n joka viides valitsi miehityksen puolustautumisen asemesta. Tässä on kuitenkin todettava se seikka, että v 1965 miehitykseen alistumista kannattavia oli eniten (n 18 %) 20—24 vuotiaiden piirissä. 25—39 vuotiaiden ryhmässä tämän kannan omaavat ovat jo vähentyneet 9 %:iin. Nuorison suuri miehityksen kannatus saattaa johtua joko tietämättömyydestä puolustuksellisista mahdollisuuksistamme tai rauhanjärjestöjen defaitistista mielipidemuokkauksesta erityisesti nuorison keskuudessa. Tässä mielessä on kiintoisaa tarkastella puolustuskykyämme koskevien käsityskantojen muutoksia, joista voidaan todeta seuraavaa:

- Puolustuskykyämme on jatkuvasti pidetty verraten alhaisena. Voidaan kuitenkin todeta puolustusvoimiemme kykyä epäilevien määrän pienentyneen jo vuodesta 1954 vuoteen 1958 10 %:lla. Viimemainittuna vuonna kuitenkin vielä 64 % oli sitä mieltä, että puolustusvoimat eivät kykene torjumaan maahamme kohdistuvaa hyökkäystä.
- Seppo Randellin tutkimus v 1962 abiturusten ja upseerioppilaiden piirissä osoittaa, mitenkä ainakin koululaisnuorison keskuudessa arvellaan puolustuskykyämme heikoksi. Joka toinen abiturus oli sitä mieltä, ettemme kykene puolustautumaan. Tärkeätä on kuitenkin todeta, miten vähäinenkin asiantuntemus on nostanut käsityksiä mahdollisuuksistamme: vain joka neljäs upseerioppilas on enää sillä kannalla, että emme kykene puolustautumaan.

Käsityksiä maanpuolustuksen ja rauhanjärjestöjen olemuksesta ja toiminnasta on tutkittu v 1966 kahdellatoista parittain vastakohtaisella adjektiivilla (kuva). Kun käsityksiä verrataan toisiinsa, todetaan, että maanpuolustus on asetettu etusijalle sanojen isänmaallinen, vastuuntuntoinen, järkevä, maltillinen, tehokas, sankarillinen kohdalla. Sen sijaan sa-

nojen tehoton, kiihkoileva, haihatteleva, epäisänmaallinen, vastuuntunnoton, raukkamainen on katsottu kuvaavan enemmän rauhanjärjestöjä kuin maanpuolustusta. Selvä kulminaatio on havaittavissa kohdassa, jossa positiiviset kuvaajat muuttuvat negatiivisiksi vastakohdikseen. Suurimmat erot maanpuolustuksen eduksi ovat vastuuntuntoisuuden, kiihkoilemattomuuden, haihattelemattomuuden, sankarillisuuden ja isänmaallisuuden kohdalla tässä suuruusjärjestyksessä. Sensijaan esim maanpuolustuksemme tehokkuutta ei pidetä järin paljon suurempana rauhanjärjestöjen toimintaan verrattuna. Tämä seikka antaa aihetta itsetutkiskeluun maanpuolustuksen piirissä samoin kuin se, että epäisänmaallisuuden kohdalla ero maanpuolustuksen ja rauhanjärjestöjen välillä on kaikkein pienin eli sama kuin tehokkuuden arvioinnissa.

Toisaalta kuitenkin käsitykset puolustusvoimain merkityksestä rauhan säilymiselle antavat edellistä positiivisemmän kuvan puolustusvoimain kannalta. Vuodesta 1954 vuoteen 1964 on niiden henkilöiden määrä lisääntynyt 26 %, jotka uskovat puolustusvoimiemme vaikuttavan maamme pysymiseen sotien ja selkkausten ulkopuolella. Kahdeksan suomalaista kymmenestä oli v 1964 sitä mieltä, että puolustusvoimat ovat nimenomaan rauhan tukena. Samalla on todettu, että näkemys maanpuolustuksen sotaa estävästä luonteesta on sitä voimakkaampi, mitä enemmän on saatu sotilaskoulutusta. Kun toisaalta on todettu myös luottamuksen puolustuskykyymme

nousevan sotilaskoulutuksen lisääntymisen myötä, vallitsee näiden kahden seikan välillä selvä riippuvuus: mitä enemmän luotetaan puolustuskykyymme, sitä paremmin nähdään maanpuolustuksen olevan sotaa estävä tekijä eli kääntäen, mitä vähäisempi on luottamus puolustuskykyymme sitä huonommin nähdään sen estävän sodan. Voidaan siis todeta, että sotilaallisista kysymyksistä vähiten perillä olevia on helpointa johdattaa harhaan väittämällä että maanpuolustus ei estä sotaa, vaan nimenomaan aiheuttaa sen. Tämähän on antimilitaristien ja myös rauhanjärjestöjen toiminnan perusta: defaitismi luodaan vähättelemällä maanpuolustuksemme kykyä ja samalla saavutetaan otollinen maaperä sille väitteelle, että maanpuolustus (lähinnä puolustusvoimat) on sodan aiheuttaja. Tätä maaperää ei tutkimusten mukaan ainakaan tällä hetkellä ole olemassa eikä rauhanjärjestöillä siis voida katsoa olleen vaikutusta mielipiteisiin.

Aseettomaan palvelukseen pyrkivien määrä on myös eräs "mielipidemittari". Tästä voidaan lyhyesti todeta seuraavaa:

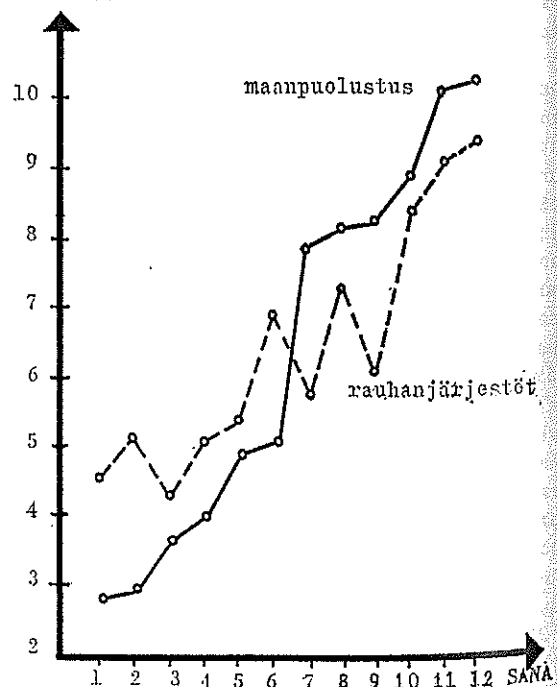
— Aseettomiksi halukkaiden määrä on maksimisaankin (v 1961) pysytellyt 0,5 %:n alapuolella kutsunnassa olleiden lukumäärästä. Vuodesta 1961 alkaen on prosenttinen osuus jatkuvasti pienentynyt, vaikka lukumäärä onkin vähäisessä määrin noussut. Lukumäärä on vaihdellut koko maassa vuosittain sadan ja sadanyh-

Maanpuolustustamme ja rauhanjärjestöjen toimintaa kuvaavat sanat

(Annettujen järjestyslukujen keskiarvot ja niiden erotukset maanpuolustuksen kannalta: + = maanpuolustus etusijalla)

N:o	Sana	Maanpuolustus	Rauhanjärjestöt	Erotus
1	Isänmaallinen	2.84	4.60	+ 1.76
2	Vastuuntuntoinen	2.90	5.24	+ 2.34
3	Järkevä	3.58	4.41	+ 0.83
4	Maltillinen	4.00	5.02	+ 1.02
5	Tehokas	4.91	5.45	+ 0.54
6	Sankarillinen	5.03	6.95	+ 1.92
7	Kiihkoileva	7.97	5.71	- 2.26
8	Tehoton	8.08	7.33	- 0.75
9	Haihatteleva	8.19	6.05	- 2.14
10	Epäisänmaallinen	8.93	8.39	- 0.54
11	Vastuuntunnoton	10.09	9.14	- 0.95
12	Raukkamainen	10.18	9.45	- 0.73

KESKIARVO

Käsitykset rauhanjärjestöjen ja maanpuolustuksen olemuksesta ja toiminnasta.

deksänkymmenen välillä, josta määrästä valtaosa on Jehovan todistajia.

- Vertailuna mainittakoon, että esim Ruotsissa on aseellisesta palveluksesta kieltäytyviä vuosittain vajaa 1 %. Tähän ei ole kuitenkaan laskettu mukaan Jehovan todistajia.
- Aseettomuuteen ei siten ole rauhanjärjestöjen työ vaikuttanut ainakaan lisäävästi.

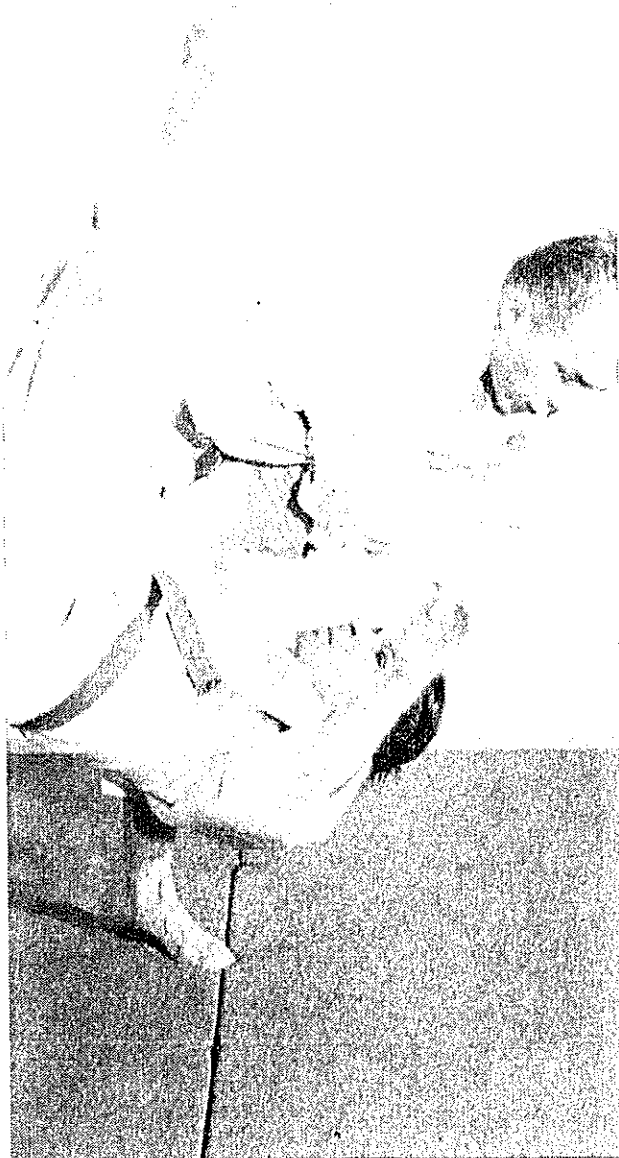
Vaikka siis asenteet tällä hetkellä tuntuvatkin maanpuolustuksen kannalta erityisen positiivisilta ei ole kuitenkaan syytä jäädä odottamaan niiden huononemista. Puolustusvoimien on jatkuvasti informoitava yleisöä omista näkökannoistaan ja käsityksistään rauhanjärjestöjen työstä sekä osoitettava ne turvallisuuspoliittiset vaarat, mitkä väärinymmärrettyyn pasifismiin sisältyvät.

Lopuksi

Rauhanliikkeiden 1815-luvulla syntyessä oli historiallinen kehitys sodan ja rauhan kysymyksissä muokannut jo kaikki ne keinot, joilla pysyvän rauhantilan luomiseen voitaisiin päästä. Niinpä rauhanliike on pyrkinyt sovintotuomioistuimen, aseidenriisunnan ja varustelujen vähentämisen aikaansaamiseen, ylikansalliset asevoimat omaavan maailmanlaajuisen valtioliiton luomiseen sekä sodan tuhojen ja vahinkojen lieventämiseen. Toisen maailmansodan jälkeen on työ kohdistunut erityisesti ydinaseiden leviämisen estämiseen, käytön kieltämiseen ja niiden hävittämiseen. Useiden maamme rauhanliikkeiden tavoitteista on näiden lisäksi mainittava pyrkimys maamme yksipuoliseen aseidenriisuntaan, yleisen asevelvollisuuden lakkauttamiseen sekä maanpuolustuksemme kaikkien toiminta-alojen työn jarruttamiseen ja epäilyksenalaiseksi tekemiseen.

Pasifististen päämäärien saavuttamiseksi toimii maassamme v:n 1967 alussa yhdeksän järjestöä, mikä lukumääräisesti ja erityisesti jäsenmääränsä puolesta on huomattavasti vähäisempää muihin pohjoismaihin verrattuna. On myös merkillepantavaa, että eri järjestöt toimivat yleensä samojen toimihenkilöiden johtamina. Näin on asian laita kaikissa muissa yhdistyksissä paitsi sadankomiteoissa, mikä on todisteena tietynlaisesta "verenvähyydestä" varttuneempien rauhantyöntekijöiden piirissä. Nuorison rauhanliike, eli lähinnä sadankomiteat, on kuitenkin saanut mukaansa verraten runsaasti nuorisoon kuuluvia aktiivisia yksilöitä, joiden työn tuloksista ei laajemmassa mielessä tosin toistaiseksi ole näyttyä.

Tutkimuksen antamat tulokset ovat osoittaneet, ettei rauhanjärjestöjen toiminnalla ole ollut maassamme merkittävää vaikutusta yleiseen mielipiteeseen. Onhan puolustustahtomme lisääntynyt jatkuvasti sotien jälkeen, eikä aseellisesta palveluksesta kieltäytyneiden määrä ole kasvanut.

SUPERLON

urheilualusta

varmistaa suorituksen onnistumisen loppuun asti. Ei läpilyöntivaaraa. Helppo koota, kevyt kuljettaa. Hygieeninen. Erittäin kestävä. Pitkäikäinen. Painimattoja. Judomattoja. Voimistelumattoja. Volttimattoja. Ampuma-alustoja. Valmistaja SOK Rauman tehtaat

SOK · SOKOS

OSUUSKAUPAT TAVARATALOT

Uutispaloja

ENSIMMÄINEN LÄNSI-EUROOPPALAINEN YDINKÄYTTÖINEN KAUPPA-ALUS

Ydinvoiman käyttö aluksissa on toistaiseksi ollut sotaluoksia lukuunottamatta vähäistä. Amerikkalainen "Savannah" ja neuvostoliittolainen jäänsärkijä "Lenin" ovat olleet alojensa uranuurtajia. Lisäksi japanilaisilla on rakenteilla merentutkimusalus. Keväällä 1968 valmistuu Länsi-Saksassa ensimmäinen länsi-eurooppalainen kauppa-alus "Otto Hahn". Alus on rakennettu tiiviissä yhteistyössä Euratomin kanssa. "Otto Hahnin" uppouma on 25812 tonnia ja kantavuus 15000 dwt.

Wehr und Wirtschaft 6/1967

NEUVOSTOARMEIJAN PALVELUSAJAT

Neuvostoliitto on ilmoittanut, että palvelusaikojäsenyys lyhennetään sen asevoimissa 1.1.1968 alkaen vuodella. Se merkitsee osalle maavoimien aselajeja ja ilmavoimien henkilöstöä kolmen vuoden palvelusajan muuttumista kahdeksi vuodeksi ja merivoimissa neljästä kolmeksi vuodeksi. Viimeaikoina on vuosittain palvelukseen astuvien määrä arvioitu 800000 mieheksi.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 11/1967

Vaikka mielipidetutkimus osoittaa myönteistä kehitystä puolustustahdossamme, on nuorison parissa aktivoituneen pasifistisen työn tuloksena ilmeisesti kuitenkin tulevaisuudessa todettavissa palvelukseen tulevien varusmiesten joukossa yhä enemmän epäilevää ja maanpuolustuksemme tulevaisuuteen luottamatonta ajattelua. Tämä on haaste puolustusvoimille, joka saa nämä nuoret vajaaksi vuodeksi koulutettaviksi. Ei riitä, että vastaukset epäilevien kysymyksiin annetaan asialle varattujen oppituntien yhteydessä. Jokaisen ammattisotilaan on kyettävä antamaan perusteltu vastaus maanpuolustuksemme tehtävistä ja mahdollisuuksista nimenomaan sellaiselle kyselijälle, jonka mielipiteisiin ovat rauhanjärjestöjen ajatukset ja asiantuntemattomuus olleet vaikuttamassa. Tämä vaatimus ja informaation tarve onkin selvästi todettu kantahenkilöstön piirissä, jos kohta ammattisotilaat tuntuvat tutkimuksen mukaan vähättelevän rauhanjärjestöjen toimintaa, mitä taas yleinen mielipide ei tee. Tämä edellyttää kantahenkilöstön jatkuvaa, nykyistä laajempaa informoimista, heidän koulutukseensa liittyvää opetusta sekä varusmiesten kasvatusta ymmärtämään oikein rauhanliikkeiden ja maanpuolustuksemme tavoitteet ja keinot.

Todettakoon lopuksi, että maanpuolustus- ja rauhantyyöllä on sama päämäärä — pysyvä rauhantila. Tähän pääsemisen keinoista hyväksytään maanpuolustuksen kannattajien taholta ydinaseiden kieltö ja aseidenriisunta, mutta vain yleisesti ja tasapuolisesti kaikkia koskevana. Sen sijaan vastustetaan jyrkästi kaikkia yksipuolisia toimenpiteitä rauhaa vaarantavina. Rauhantilan pysyvyyden takaamiseksi korostetaan kuitenkin nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa voimakkuudessaan oikealla tavalla maamme oloihin suhteutetun maanpuolustuksen merkitystä ja välttämättömyyttä rauhan ylläpitämiselle.

ISRAELIN SOTA

Kuusipäiväisen sotaretken aikana löivät israelilaiset joukot arabinaapureidensa asevoimat. Arabimaiden ilmavoimat, joilla oli mm neuvostoliittolaisvalmisteisia Mig-17, Mig-19, Mig-21 ja Suchoi-27 koneita, menettivät jo kolmena ensimmäisenä päivänä 441 konetta enimmäkseen maassa. Näiden joukossa oli myös 145 Mig-21 konetta.

Siinäin niemimaalla tuhottiin vähintään 500 egyptiläistä panssarivaunua. Israelilaisten Centurion-vaunujen 105 mm:n laukaukset olivat läpäisseet T-54 vaunujen paksuimmankin panssarin.

Soldat und Technik 7/1967

JOKAMIEHEN KAASUNAAMARI

Norjassa aloitettiin uuden jokamiehen kaasunaamarin myynti väestölle. Myyntikampanja perustuu Stortingetin tekemään päätökseen ja sen tarkoituksena on kohottaa maan väestösuojeluvälineitä. Naamaria myydään 50 kruunun hintaan ja sitä on saatavissa neljää eri kokoa. Pienin sopii 5—7-vuotiaille lapsille. Jokamiehen naamari suojaa kaikkia nykyisin tunnettuja taistelukaasuja sekä radioaktiivista laskeumaa ja biologisia taisteluaineita vastaan.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 11/1967

LÄHTEET

Fried A, Handbuch der Friedensbewegung I, II
Berlin und Leipzig 1911—1913

Suomalaisien rauhanjärjestöjen toimihenkilöiden haastattelut

Kapt J Kaarnola: Rauhanliikkeet ja maanpuolustus
SKK:n diplomityö v 1967.

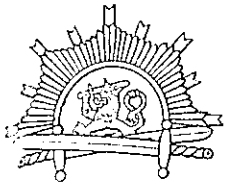
Elämässä tarvitaan tietoja ja mielipiteitä Uusi Suomi antaa uutisille taustan ja lukijoilleen mahdollisuuden muodostaa oikeita mielipiteitä

Pelkkä uutinen ei riitä. Tausta saa meidät ymmärtämään mistä todella on kysymys. Vasta sitten me pystymme muodostamaan mielipiteen asiasta. Oikean mielipiteen.

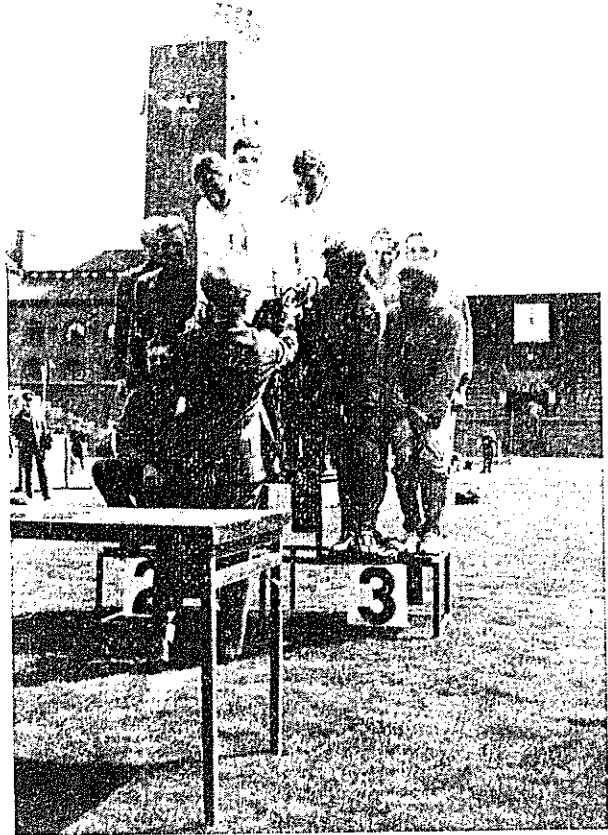
Uuden Suomen korkeatasoinen toimitus ja sen vakinaiset avustajat — maamme parhaat asiantuntijat erikoisaloillaan — pystyvät luomaan uutisille taustan. Tämän tarjoaa Uusi Suomi erikoisena tilaajillemme.

UUSI SUOMI

uutisille tausta

Kadettipalsta

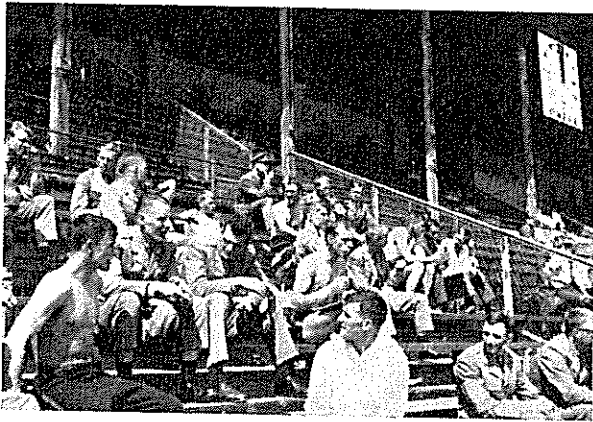
Viestijuoksun palkintojenjako.

Pohjoismainen kadettikokous 1967

Kadettikersantti O Nuoramo

Jo perinteeksi muodostunut Pohjoismainen Kadettikokous pidettiin 8.—11. 6. -67 Tukholmassa. Isäntäkouluna toimi Kadettikouluamme vastaava Kungliga Krigsskolan. Kadettikokouksien tarkoituksena on ollut tutustuttaa pohjoismaisia kadetteja toisiinsa sekä avartaa näkemyksiä vieraan valtion armeijan ulkoisista puitteista. Ohjelma näissä kokouksissa on vuodesta toiseen noudatellut samoja linjoja: avajaiset, urheilukilpailut, tutustumiskäynnit, kiertoajelut, juhlatanssiaiset sekä monet epäviralliset pikkujuhlat. Nimenomaan urheilun osuus on ollut huomattava. Aikaisempien vuosien tapaan osallistui tähänkin kokoukseen kustakin pohjoismaasta n. 10 upseeria rouvineen sekä n. 50 kadettia.

Eversti Haaksalon johtama Kadettikoulun edustusjoukkue lähti 8. 6. laivalla Turusta kohti Tukholmaa. Koska aikaisemmin oli suomalaisten aina onnistunut selvittää kamppailu paremmuudesta edukseen,

Urheilukilpailujen yleisöä Tukholman stadionilla.

kului laivamatka nytkin henkisen latautumisen merkeissä. Muistipa joku muinaisten esi-isiemme aikoinaan käyneen polttamassa koko Tukholman; ja vaikutus oli nytkin tarkoitus tehdä. 8.6. illalla ottivat ruotsalaiset isäntämme meidät huostaansa.

Virallinen ohjelma alkoi seuraavana päivänä avajaisjuhllisuuksilla. Ruotsin maavoimien komentaja suoritti katselmuksen ja piti lyhyen tervehdyspuheen, jonka jälkeen nostettiin pohjoismaiden liput ja soitettiin kansallislaulut.

Tämän jälkeen urheilukilpailut muodostivat näkyvimmän osan ohjelmasta. Satapäinen katsomo sai Tukholman vanhalla kunniakkaalla stadionilla nähdä useita jännittäviä ja tasapäisiä kamppailuja. Tällä kertaa norjalaiset osoittautuivat kiistatta parhaiksi muiden antaessa heille kovan ja yritteliään vastuksen. Eipä ollut talvi Kadettikoulun uimahallissa mennyt hukkaan, sillä vahvimaksi suomalaislajiksi kohosi yllättäen uinti.

Muusta ohjelmasta mainittakoon johtajuutta koskeva keskustelu, johon osallistui osa upseereita ja kadetteja kustakin maasta. Vaikka tilaisuus oli lyhyt,

Kadetit odottavat juhlan alkamista Karlbergin päärakennuksen edessä.

ehdittiin panna merkille monet yhtäläiset seikat johtajakoulutuksessa eri maiden sotakouluissa sekä tutustua asiassa ilmeneviin uusiin näkökohtiin.

Eräänlainen tulikoe kadeteillemme olivat myös kahdet tanssiaisat, joissa punnittiin kavaljeerina olemisen taito viehättävien ruotsalaisneitosten silmissä. Saatujen kokemusten mukaan käsitys ”jöröistä” suomalaisista parani, joskin kielellisistä syistä keskustelu oli luonnollisesti verkkaisempaa kuin muilla pohjoismaalaisilla. Ruotsittarien mainio kielitaito antoi toisaalta meille mahdollisuuden käyttää kaikkia viittä hallitsemaamme kieltä. Käytökseltä meidät noteerattiin herrasmiehiksi; mitä seikkasella täällä esiintyvä koruton, vähäeleinen ”härmläisyys” vain piristi. Suomalaisen kadetin juhlapuku oli meille ylpeyden, muille hienouden kateuden aihe. Sitä pidettiin yksimielisesti tyylikkäämpänä.

Tiiviiseen ohjelmaan mahtui vielä kiertokäynti Tukholmassa, vierailu Vaasa-laiivan telakalla sekä Armémuseumissa, jossa kohtasimme monin tavoin Ruotsi—Suomen historiallisesti mielenkiintoiset vaiheet.

Isäntämme olivat vieraanvaraisia ja auliita opastamaan ja kertomaan omasta elämästään ja koulutuksestaan. Vertailun vuoksi esitettäköön tässä lyhyt selostus heidän Karlbergin linnassa toimivasta sotakoulustaan, Kungliga Krigsskolanista.

Karlbergin linna on saanut nimensä perustajansa, valtakunnanamiraali Karl Karlsson Gyllenhielmin mukaan, joka oli Kustaa II Aadolfin velipuoli. Hän rakennutti 1630-luvulla nykyisen päärakennuksen, johon 1640-luvulla liitettiin kaksi pienempää siipirakennusta. Vuonna 1664 linna tuli valtakunnan-kansleri Magnus Gabriel de la Gardien omistukseen, jolloin linnan suurentamiseen ja kaunistamiseen saivat ajan taitavimmat arkkitehdit ja taiteilijat käyttää taitonsa. Vuonna 1668 linna siirtyi Kaarle XII:n omistukseen. Hänen poikansa Kaarle XII vietti suuren osan nuoruusvuosistaan siellä. Tästä ajasta on muistona mm. huone, jossa nuori kruununprinssi otti ensi askeleitaan taktiikan opiskelussa. Tämä huone on nykyään koulun johtajan työhuoneena. Kuningasperheet asuivat Karlbergissa pitkiä aikoja. Vuonna 1792 perustettiin ”Karlbergin Kuninkaallinen Sota-Akatemia.” Oppilasmäärä oli 100 kadettia maavoimista ja laivastosta. Suomessahan toimi v. 1779 alkaen Haapaniemen Kadettikoulu. Linnaa suurennettiin nopeasti sen tultua Sota-Akatemian käyttöön. Vuosien kuluessa on tehty entistämistöitä ja sisäisiä muutoksia, mutta ulkonaisesti Karlberg on säilyttänyt 1790-luvun leimansa.

Mitä tulee Karlbergiin koulutuslaitoksena, on koulu pakollinen maavoimien tuleville aktiiviupseereille. Ennen Karlbergiin tuloa kadetit ovat suorittaneet yo-tutkinnon sekä läpikäyneet kahden vuoden peruskoulutuksen aselajeittain joukoissa ja kokelas-kouluissa. Koulutus Krigsskolanissa on 2-vuotinen sisältäen vanhemman ja nuoremman kurssin. Nimitettyjen upseerien määrä on ollut viime vuosina n. 150.

Koulutuksen päämääränä on, että vastanimitetty upseeri pystyy sodassa toimimaan komppanian päällikkönä tai pataljoonan adjutanttina omassa aselajissaan ja rauhan aikana joukkueen johtajana. Johtajakoulutuksella on keskeinen asema koulun toiminnassa. Tärkeimmät aineet ovat taktiikka ja esikuntapalvelu, joukkojen johtaminen, maanpuolustustietous, tekniikka, opetusoppi sekä liikuntakasvatus.

Krigsskolan on maavoimien koulu koulutuksen ollessa samanlainen kaikille kadeteille, paitsi esikuntapalvelun ja joukkojen johtamisen osalta, jotka suoritetaan aselajeittain.

Koulutus tapahtuu etupäässä teoreettisena sotilas- ja siviiliaineiden opetuksena. Tiedyt osat koulutusta annetaan Karlbergin ulkopuolella, kuten jäljempänä käy ilmi. Koulutus käsittää luentoja, ryhmätyötä, käytännön harjoituksia ja kokeita. Suuri paino pannaan itseopiskelulle.

Sotilaallinen koulutus on luonteeltaan sekä teoreettista että käytännöllistä. Koulutuksen käytännöllinen osa suoritetaan eri jaksoina (yht. n. 4 kk) Karlbergin ulkopuolella ja käsittää maastoharjoituk-

sia maan eri osissa, opintoretkeä ja joukkojen johtamisharjoituksia sekä esikuntaharjoituksia.

Siviilipuolen koulutus annetaan pääosin Tukholman yliopistossa, jonka kirjoilla ovat kaikki kadetit.

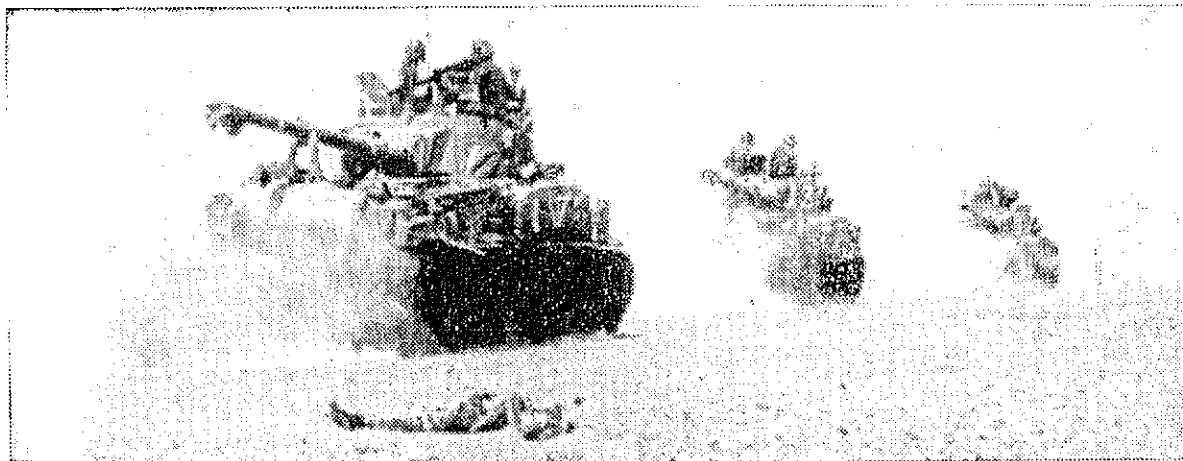
Opettajakunta käsittää n. 35 vakinaista sotilasopettajaa sekä useita muita sotilas- ja siviiliopettajia.

Kokonaisuudessaan Kadettikouksesta jäi yksinomaan miellyttäviä muistoja. Yhteiset tilaisuudet ja vapaa-ajan vietto hauskoine keskusteluineen loi osanottajiin yhteenkuuluvaisuuden hengen. Onkin toivottavaa, että tällaiselle keskinäiselle kosketukselle tulevaisuus osoittaisi entistä runsaammin tilaisuuksia. Suurin kiitos kadettikouksen onnistumisesta kuuluu ruotsalaisille isännille, jotka vaivojaan säästämättä olivat tehneet suurtyön vieraiden viihtymiseksi.

Paluu kotoisempiin oloihin tapahtui 11.6. ja seuraavana päivänä "Tasavallan Sotakoulu" aloitti kätkeytymisen sissisotaharjoituksen merkeissä Kaakois-Suomen rehevään luontoon, ja näin valmistuminen upseerin tehtävään jatkui toisella tärkeällä tavalla.

Vuosisatamme dramaattisinta historiaa

otava

STIG JÄGERSKIÖLD Mannerheim 1918

Ehkä kiinnostavin kirja mitä Mannerheimistä on kirjoitettu, kuvaus siitä vaiheesta marsalkan elämässä, jossa hän varsinaisesti astuu kansamme historiaan, ensin hallituksen sotavoimien johtajana, sitten valtionhoitajana.

Kuuden päivän sota

Israelin voitto arabeista kesäkuussa 1967

Hätkähdyttävä kuvateos, näyttää meille sodan aina yhtä hirvittävät kasvot, näyttää ne lähikuvassa, kertoo kesäkuun sodan kulun kuin elokuva tunti tunnilta, minuutit minuutilta.

AARNE WUORIMAA

Lähettiläänä Hitlerin Saksassa

Lähettiläs Arne Wuorimaan persoonallinen muistelmateos kuvaa natsi-Saksan tulon Euroopan politiikan valtakijäksi, toisen maailmansodan aloittajaksi ja Suomen talvisodan syrjästäkatsojaksi.

Nykykadetin isänmaallisuus

Kadetti J Toiskallio

Mikä on isänmaa ja mitä on isänmaallisuus? Ovatko ne liikakäytössä kuluneita fraaseja, jotka eivät kuulu nykypäivän maailmaan? Ovatko ne aatteita, jotka korkeudessaan eivät liity arkipäivään?

Kun lähdetään tutkimaan isänmaallisia asenteita, ovat nämä peruskysymyksiä, joihin heti törmää. Onko joku henkilö isänmaallinen. Perin helpolla tuota vaikeaselkoista sanaa käytellään, perin helposti leimataan ihminen epäisänmaalliseksi; ei aivan yhtä helpolla isänmaalliseksi. Isänmaa ja isänmaallisuus ovat jonkinlainen tabu, niissä on jotakin pyhää. Niihin suhtaudutaan tunteellisesti, ei pystytä ajattelemaan kriittisesti.

Onko isänmaa konkreettista vai onko se henkistä? Sanotaan: Ei proletaarilla ole isänmaata. Cicero taas sanoi: "Patria est ubicumque est bene" — "Isänmaa on kaikkialla, missä on hyvä olla". Edellisessä materialistisen yhteiskuntafilosofian ilmaisussa isänmaa on sidottu hyvin konkreettisesti maaperään. Jos en omista maatilkkua, ei minulla myöskään ole isänmaata. Jälkimmäinen taas edustaa huomattavasti henkisempää asennetta; se tavallaan poistaa ahtaat

valtioitten rajat, koko maailma tai mikä tahansa sen kolkka, voi olla isänmaa.

"Mikä on isänmaa, se on tämä maa, jota isäsi on — niin kuin itse olet tulevaa". Näin ilmaisee käsitöksensä Tuomas Anhava. Nähdäkseni tässä isänmaa koostuu menneisyydestä, sukupolvien ja vuosisatojen traditioista, nykyyhetkestä, tulevaisuudesta ja uskosta tulevaisuuteen. Se yhdistää kiinteästi ihmisen ja maan. Mutta se ei niinkään liitä isänmaallisuutta ympäristön aineellisiin arvoihin, vaan ihmisen sisäiseen tunte- ja käsittekompleksiin, johon sisältyvät kehitysvuosina kerätyt elämykset ja sukupolvien perinteet. Mutta se ei pitäydy vain menneisyyteen, perinteeseen."...niin kuin itse olet tulevaa." Jälleen liitetään ihminen kiinteästi isänmaahan, mutta nyt tulevaisuuteen ja tulevaisuuden perustaan, joka rakennetaan nyt, tänään. Isäsi on isänmaata ja itse olet isänmaata. Meistä itsestämme riippuu tuon arvon syveneminen ja laajeneminen. Se on pääasiallisesti henkinen omaisuus, jonka ajalliset ja paikalliset rajat ovat epäselvät. Meistä itsestämme riippuu myös sen siirtäminen tuleville sukupolville.

Aikaamme ei kuulu isänmaallisuuden ihannoiminen, siitä ylisanoen puhuminen. Aikaamme ei suvaitse paatoksellisia isänmaallisuuspuheita — ne ovat menneisyyttä. Suomalainen ikäpolvi, joka on elänyt lapsuutensa maamme varhaisnuoruudessa, nuoruutensa 1930-luvun äärimmäisyshuumassa ja sitten kokenut sotien raakuuden, jättänyt nuoruutensa kesken, syyttää nykyaikaa perinteellisten arvojen halveksunnasta, epäisänmaallisuudesta. He ovat kokeneet suuret murrokset; heidän omansa ja isänmaan elämä ovat olleet vaa'assa.

Jokaisen kansan kohtalo on sellainen, millainen se on ansainnut. Jos kansan kulttuuritaso on alhainen, jos sekä sisäiset että ulospäin suuntautuvat suhteet ovat huonot, jos turvallisuuspolitiikka hoidetaan heikosti; voiko kansa toivoa loistavaa tulevaisuutta?

Suoritin mielipidekyselyn, johon osallistui 97 toisen vuosikurssin kadettia, 57 reservialiupeerioppilasta ja 75 oppikoulun kahdeksaluokkalaista. Abiturienteista 54,7 prosenttia piti isänmaallisuutta ylevänä aatteena ja katsoi sen välttämättömyydeksi. Kadeteilla tämä kanta tuli huomattavasti voimakkaammin esille, 77-prosenttisesti. Reservialiupeerioppilaatkin olivat tässä suhteessa ylioppilaskokelaita "isänmaallisempia", 62 prosenttia. Abiturientit arvostivat perinnettä enemmän kuin kaksi muuta ryhmää. 32 % heistä katsoi isänmaallisuuden kannattavaksi perinteen vuoksi. Sensijaan reservialiupeerioppilasta useammat kuin muista ryhmistä pitivät isänmaallisuutta turhana ja vanhentuneena aatteena. Luku jäi melko pieneksi, 10 prosentiksi. Kadeteilla tämä prosenttiluku oli 2,2. Abiturientit edustivat keskiväliä.

Isänmaallisuus on välttämättömyys. Sen nykypolvi tunnustaa. Koska isänmaallisuuden välttämättömyys

myönnetään, on se melko selvä osoitus siitä, ettei isänmaallisia arvoja halveksita — ja osittain myös siitä, että ollaan isänmaallisia. Mutta nykyisnmaallisuuden ilmaisuasu poikkeaa entisestä, muutenhan ei sukupolvien välistä ristiriitaa olisi olemassa. Nykypolven isänmaallisuus ei huuda hurraata, se ajattelee laajemmin, se työskentelee hiljaa, se on asiallista, pakonomaisuudesta riisuttua.

Reservialiupeerioppilaista 14,2 prosenttia piti jokapäiväisen työn tunnollista suorittamista isänmaallisuuden pääkriteerinä; sekä kadeteista että abiturienteista noin 12 prosenttia katsoi tämän isänmaallisuuden määritelmäksi. Mutta luvut kohoavat huomasti sanottaessa tunnollisen työskentelyn kuuluvan osana käsitteeseen isänmaallisuus. Runsain joukko tämän ajatuksen edustajista oli kadetteja, 81,4 %, reservialiupeerioppilaista noin 70 prosenttia ja 72 prosenttia abiturienteista. Työn ja isänmaallisuuden jyrkkiä erottajia tosin oli myös; kadetteja vain 6,3 %, molemmissa muissa ryhmissä luvut olivat noin 15 prosenttia. Tunnollinen arkipäivän työ on isänmaallisuutta, se käy selvästi ilmi. Eräs vastaajista sanoi osuvasti: "Isänmaallisuus on samanaista kuin se tunne, joka kohdistuu perheeseen. Perheeseen tunnetaan kiintymystä, sen hyväksi halutaan työskennellä."

Isänmaa on kaikkialla, missä on hyvä olla. Tämän mukaan isänmaallisuus ei liity alueeseen, sen enempää kuin kansaankaan — ei välttämättä. Lähinnä vastaisi ihanteellista otollaa se, että kansat olisivat yhtä kansaa, auttaisivat toisiaan. Ihanne olisi maailmankansalainen, jonka isänmaa on kaikkialla; kaikkialla olisi hyvä olla. Mutta tämä on kertakaikkista utopiaa. Itsekkyys lähtee ihmisyksilöstä ja se on ominaista kansoille. Kuitenkin aina löytyy idealisteja, 3 prosenttia kadeteista ja 3,5 prosenttia tulevista ryhmänjohtajista, jotka uskovat kansojen uhrautumiseen toistensa hyväksi. Ihme kyllä abiturientit olivat tässä suhteessa realistisimpia. Reservialiupeerioppilaat tunnustivat tämän kansojen välisen uhrautumisen ihanteekseen ja 58-prosenttisesti halusivat tähän pyrkiä. Kadetit olivat tässä mielessä passiivisimpia, vain 33 prosenttia kannatti pyrkimistä tähän asiintilaan. Yli 60 % kadeteista ja 57 % kahdeksaluokkalaisista tyytyi toteamaan, että olisi kaunista, jos kansat uhrautuisivat toistensa puolesta.

Runsaat 57 % aliupseerioppilaista piti aivan oikeutettuna kansan elämistä omia elinetsujaan varten. 37,3 % abiturienteista katsoi tämän olevan oikein. Kadetit edustivat tässä keskiväliä. Sensijaan olivat kadetit ja abiturientit aivan yhtä voimakkaasti sitä mieltä, että kansojen eläminen omia elinetsujaan varten on korjaamaton epäkohta; molemmilla prosenttiluku oli 57,3.

Ylivoimaisesti suurin osa näihin kolmeen ryhmään kuuluvista nykypolven edustajista on realisteja. Ei uskota kansojen uhrautumiseen toistensa hyväksi, mutta innokkaasti tähän haluttaisiin pyrkiä.

Snellman aikanaan sanoi: "Jokainen kansa elää

omia elinetsuään varten, ja sen tuleekin niin tehdä." Onko polvi muuttunut? Vaikuttaako reservialiupseerioppilasaineuksen heterogeenisyys tulokseen? Muuan vastauksista poimittu lause: "Mikään kansa ei uhraudu; kaikki uhrataan ihmiskunnan tyhmyden aittarille."

Perin vaikeasti ovat rajattavissa käsitteet "isänmaallisuus" ja "maanpuolustus". Nämä kaksi menevät helposti päällekkäin, sotkeutuvat toisiinsa, eikä toista pystytä erottamaan toisesta. Turvallisuuspolitiikkaa voitaneen pitää näiden eräänä järjestettynä yhdistelmänä. Joka tapauksessa maanpuolustus, aseellinen tai aseeton, kuuluu isänmaallisuuteen. Kaiken maanpuolustuksen perustana on luottamus itseän, omiin voimiin — oli pa hyökkääjä millainen tahansa. Kadetit katsoivat 95-prosenttisesti, että pienenkin maan on luotettava vain itseensä. 80 % aliupseerioppilasta oli samaa mieltä, mutta abiturienteista vain 72 %. Vieraan apuun luotti kadeteista 5,2 % ja abiturienteista 24 %. Hyvin pieni prosentti oppikoululaisista ja reservialiupseerioppilasta katsoi turhaksi yrittää puolustautua.

Mielenkiintoista on seurata eri vertailuryhmien asenteita yksilön uhraamiseen yhteisen edun vuoksi. Kadeteista 52 % oli sitä mieltä, että yksityinen henki on uhrattava kansan elämiseksi. Ero oli merkittävä verrattuna abiturienttien ja au-oppilaiden mielipiteisiin, joista luvut ovat tasaiset, oppilailta 15,6 % ja ylioppilaskokelaailta 16 %. Kadettien perusasenne saattaa hyvinkin olla erilainen, toisaalta ehkä koulutuksella on osansa asiassa. Reservialiupseerioppilasta 74,6 % ja abiturienteista 61,3 % totesi valitettavaksi tosiseikaksi sen, että yksityiset joutuvat uhrautumaan kansan hyväksi. Kadeteista 32,3 % ajatteli näin.

Yksilön uhraaminen kansan edun vuoksi on ehkä vaikeimpia kysymyksiä, jonka eteen nuori joutuu: itsensä, oman tulevaisuutensa uhraaminen. Tämä vaatii paljon syventymistä, paljon näkemyksen laajuutta, paljon arvojen punnitsemista. Kadetit ovat valinneet sotilasammattun, siihen kuuluu uhrautuminen. Koululaiset ja muutaman kuukauden puolustavoimissa palvelleet pitävät yksilön uhraamista vääryytenä. Isänmaa koostuu yksilöistä. Jokainen yksilö on arvokas, kansa on arvokas.

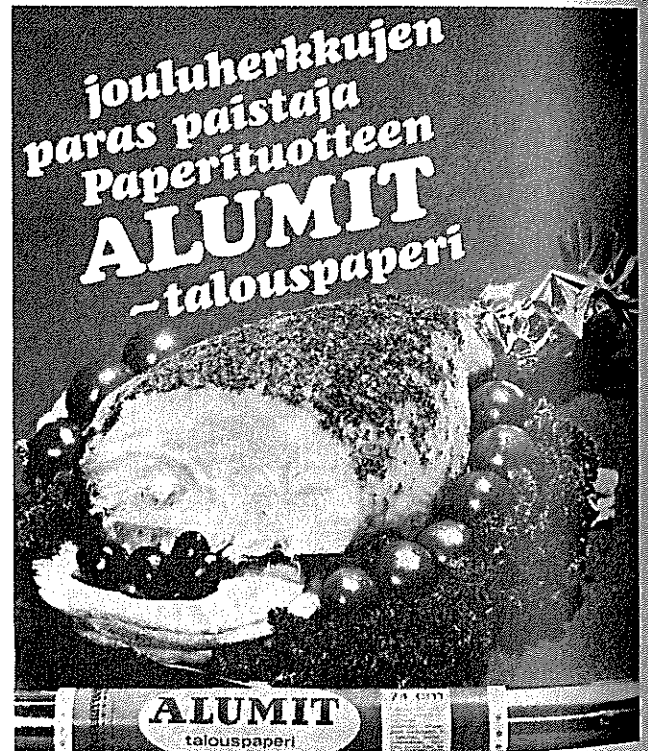
Ihmisyyttä on paljon pohdittu, sen hyvyyttä, sen pahuutta. Onko ihminen alunperin paha, vai onko pahuus ympäristötekijöiden aikaansaannosta. Kansat koostuvat ihmisistä ja kansat käyvät sotia. Kadeteista 58,8 prosenttia, abiturienteista 69,3 ja reservialiupseerioppilasta 76,3 prosenttia uskoi sodankäynnin olevan osan pahasta ihmisluonnosta.

Edellä olen esittänyt muutamia lukuja kolmen vertailuryhmän osalta. Nämä ryhmät edustavat melko todennäköisesti maamme tulevaisuutta. Varsinaisena "ammattiryhmänä" esiintyvät ainoastaan kadetit, tulevaa akateemisuutta edustavat abiturientit. Sensijaan voidaan reservialiupseerioppilaita pitää yhteiskunnallisena spektrinä, heidän joukossaan on työmiestä, ylioppilasta, taideopiskelijaa. Kirjoituk-

seni otsikkona on "Nykykadetin isänmaallisuus", miksi sitten olen kysellyt oppikoululaisten ja varusmiesten mielipiteitä. Siksi, että kadetit eivät ole yhteiskunnasta eristäytyneitä, vaan demokraattisessa maassa hyvinkin läheisesti kansakokonaisuuteen kuuluva ryhmä. Yksityisen ryhmän mielipiteiden tuntemisella ei ole merkitystä, jos ei ole vertailukohteita.

Isänmaallisuudesta keskustellaan paljon. Jokaisella on jonkinlainen kuva tuon termin merkityksestä — kadetilla ja upseerilla sen tulisi olla monitahoinen, laaja, varma. Mutta näin asia ei ole! Kadetit ja upseerit eivät osallistu keskusteluun. Harvoin näkee kadetin esittävän julkisilla paistoilla kantaansa. Halu osallistumiseen puuttuu. Kadetin päivät ovat täysiä, energiaa ei riitä julkisuuteen. Uskon, että tämän peruskoulutusvaiheen jälkeen energiaa riittää. Kadetilla on tunne siitä, että juuri tähän kansaan kuulumisella on oma suuri merkityksensä, ja tämä tunne on samalla isänmaallisuuden määritelmä.

"Ei kansan kohtalo riipu yksinäisen kohtalosta. Kansaa aina elää, yksityinen menköön! Kansaa elää, jos kansassa vaan on joku pesä, jossa kelpo miehiä kasvatetaan." (J V Snellman 1881)

JOULUKINKKU, LIPEÄKALA JA JOULUKALKKUNA onnistuvat varmasti Alumitissa paistaen. Paisto-ohjeet jokaisen rullan mukana.

PAPERITUOTE
OSAKEYHTIÖ
VALKEAKOSKI

Paperituotteen Alumi-
talouspaperia saatte
talous- ja paperikau-
poista.

Kirjallisuutta

Jussi T Lappalainen

Itsenäisen Suomen synty
173 sivua

Gummerus

"Itsenäisen Suomen synty" on maisteri Jussi T Lappalaisen Vapaussoturien Huoltosäätiön toimeksiannosta laatima kokonaisesitys Suomen itsenäistymisestä. Tapahtumien kulku esitetään tämänhetkisen tutkimuksen valossa 1920-luvun alkuun asti. Havainnolliset kartat ja kaaviot sekä luvuttain esitetyt lähdeluettelot tukevat tekstiä. Kirja on suppea ja puoleeton esitys tapahtumista, jotka loivat Suomen valtiollisen riippumattomuuden.

Paul Carell

Poltettu maa
510 sivua

Gummerus

Paul Carell kuvaa teoksessaan saksalaisten peräytymistä Volgalta Veikselille. Aikaisemmista teoksistaan tuttuun tapaan hän vauhdikkaasti siirtää lukijan etulinjan taisteluhaudasta korkeimpienkin sodanjohtajien päämajoihin. Kurskin taistelua kesällä 1943, jolloin saksalaiset menettivät viimeisen mahdollisuutensa aloitteen tempaamiseksi idässä, kirjoittaja perustellusti kuvaa toisen maailmansodan ratkaisutaisteluksi. Sieltä alkaa Saksan armeijoiden vetäytyminen Venäjältä uudistuneen neuvostoarmeijan pyrkiessä sulkemaan ne laajoihin saartorekkaasiinsa. Teos on perusteellinen sotahistoriallinen dokumentti, joka viisinekymmenine karttoineen ja useine kymmenine kuvavivuneen sopii niin armeijoiden kuin joukkueittenkin johtamisesta kiinnostuneitten upseerien luettavaksi.

Niilo Lauttamus

Me veteraanit
176 sivua

Gummerus

Kirjailijan 11:s romaani liikkuu rauhan ajassa mutta kuitenkin sodanaikaiset tapahtumat muodostavat kerrottuina muistelmina sen pääsisällön. Muistellaan niin sota-ajan lomaseikkailuja kuin asekkäntäjäjuttujakin. Yleissävynä on huumori. Lopussa lukija kuitenkin vakavoitetaan sotasokean muistelmalla. Lauttamuksen kerronta on sujuvaa ja aitoa. Henkilöhahmot vaihtuvat nopeasti tekijän pyrkimättäkään tarpeettoman syvälliseen ihmiskuvaukseen.

Samuli Paronen

Kuolismaantie

151 sivua

Otava

Kesän ja syksyn 1944 tapahtumat muodostavat teoksen taustan. Niitä tarkastellaan lähinnä radio-ryhmän näkökulmasta, joka käy sotaansa kenttätukistöpatteriston tuliasemassa. Parosen kerronta on omaperäistä ja sidonnaisuuksista vapaata.

Douglas Clark

Liittoutuneet lähtevät Talvisotaan

258 sivua

Otava

Clark selvittää Englannin ja Ranskan Suomen-politiikan asteittaista kehittymistä Talvisodan aikana 1939—40.

E R

HYVÄ
ja
HUOKEA

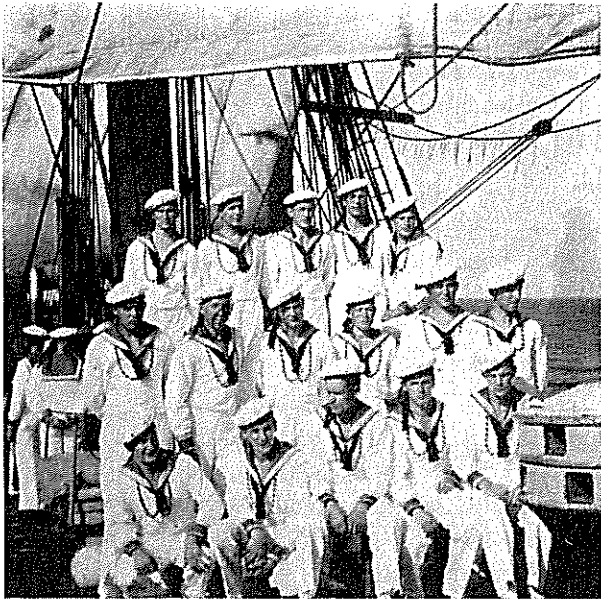
1/1 28,70
1/2 14,90

ALKO 112

SEGUIN
JOULUSEURUSTELUUN
BRANDY

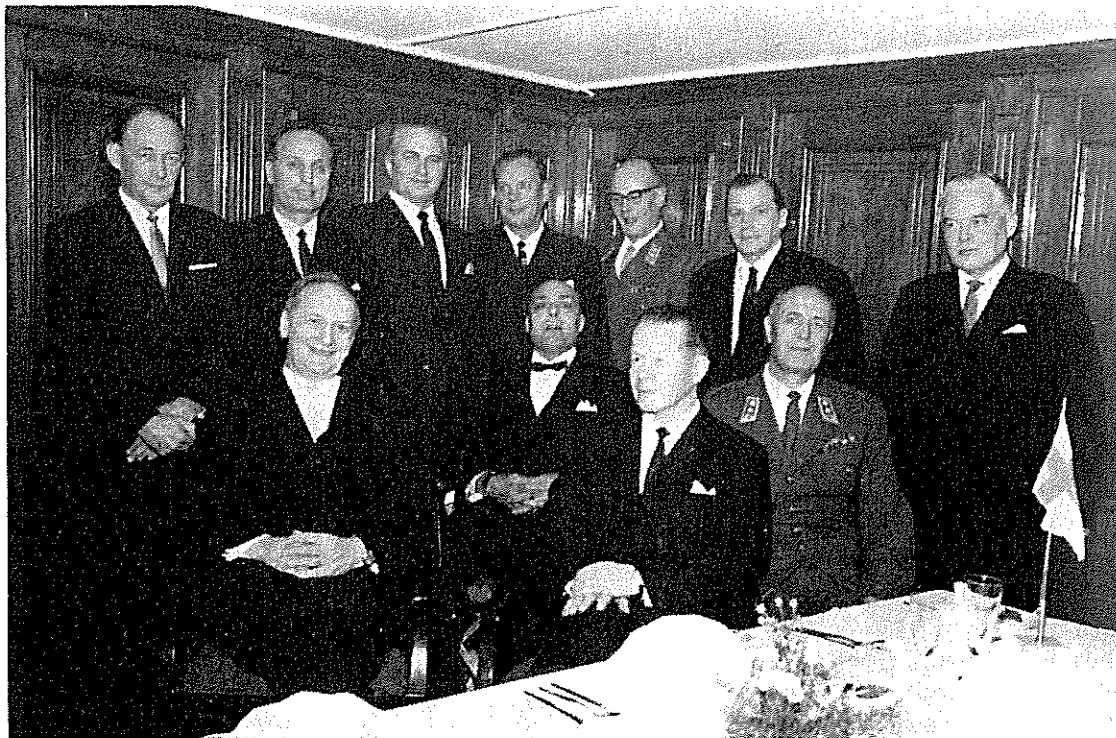
Kadettikurssien kuulumisia

Kurssi Joutsenen keulakannella vuonna 1937.

XII Merikadettikurssi 1937–1967

XII Merikadettikurssi vietti Turussa 21.10.1967 Koululaiva Suomen Joutsenen 7. valtamerimatkan muistoa. Palaveri pidettiin Suomen Joutsenen vanhempien upseerien messissä. Läsnä oli 4/5 elossa olevista kurssin jäsenistä rouvineen. Tilaisuuden tervetuliaissanat lausui kurssin puosu, kapt evp Väinö Luoma. Merimiesammattikoulun oppilaiden laittaman herkullisen aterian aikana puhuivat ev Aarre Kurki, kapt evp Heikki Aittola, komkapt evp Olli Syrjänen sekä puolustuslaitoksen päänsinööri ev Kaarlo Miettinen. Yhdessä vietetty merimieshenkinen ja ratkiriemuisa ilta oli jälleen osoitus kadettisiteiden kestävydestä myöhäisempinä ikäkausina.

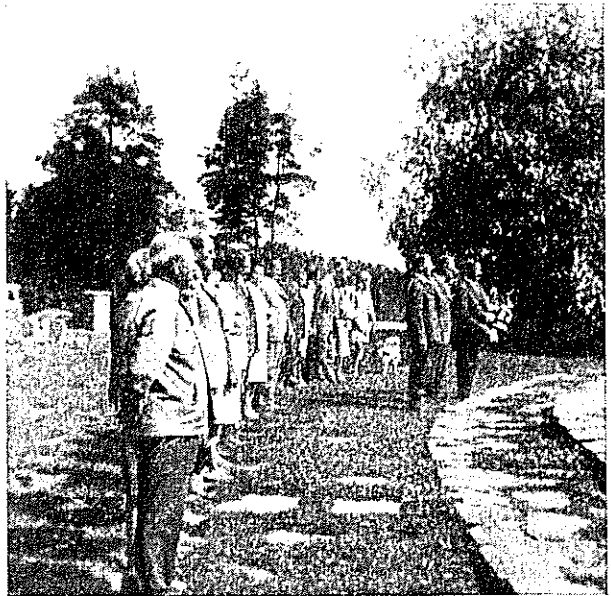
Kurssi Joutsenen perämessissä vuonna 1967.

Pääskylähti – muistatko sen?

Nykyiset kadettipolvet eivät tienne enää paljoakaan tuosta "vanhojen" ikimuistoisesta kesäleiripaikasta Savonlinnan lähetytyillä vehmaan luonnon keskellä. Siellä kadetit 1930-luvun alkupuolelle asti pitivät kesäisin maastoharjoituksia, piirsivät karttoja, räjäyttelivät, ratsastelivat, uivat, hikoilivat ja laulelivat iltaisin majapaikkana olleen vanhan reservikasarmin päätyaukossa aikansa "schlagereita".

Pääskylahden ja Savonlinnan muistojen verestämiseksi 12. kadettikurssi valitsi "kesäjuhliensa" pito-paikaksi 8.—9. 7. 67 Savonlinnan, josta linja-autolla retkeiltiin vanhoille tutuille paikoille kaupungin ympäristöön. Olavinlinnassa valmistauduttiin parahiksi oopperajuhlia varten, jollaisia siellä pidettiin kadettiaikoinakin. Pääskylahdesta on "jäljellä" enemmän kuin luultiinkaan, joskin kasarmista on muistona vain kivijalka. Pari entistä "asiakasta" näytti mieltyneen melko hyvin säilyneen putkarakennuksen tutkiskeluun, eräät väittelivät siitä, mitä missäkin paikassa ylimalkaan oli ollut. Muisti siis alkaa pettää vuosikymmenien kuluttua. Kuuluisan Anttolan marsin suora tie on nyt vieläkin suurempi, mutta otaksuttavasti kääntymispiste tuli oikein paikannettua. Kovasti ovat maisemat joka tapauksessa muuttuneet, taitaisi olla aihetta erinäisiin tarkistuksiin historiallisista syistäkin. Mahdollisuudet ovat vielä olemassa.

Kaupunkikin on muuttunut — tietysti. Erityisesti herätti ihastusta upo uusi ja ilmeisesti tarkoituksen mukaisesti rakennettu kirjastotalo. Sitä sietää käy-

dä vilkaisemassa. Kasino on edelleen paikallaan ja siellä tanssitaan kuten ennenkin. Olavinlinnaa on kauan paikattu ja paranneltu. Ja satama on ajoittain täynnä laivoja — mitähän Saimaan uuden kanavan avautuminen tuleekaan vaikuttamaan.

V 1930 päättyneen kurssin kadetteja saapui kaupunkiin 15 ja kun rouvat ja lapset lasketaan mukaan, tuli vahvuudeksi 28. Kurssilaisista todettiin vielä olevan elossa 60 %. Ensi kesänä päätettiin jälleen kokoontua muistojen merkeissä, tällä kertaa Haminaan.

Kadetti 737

24. KURSSI

Evl	Kakkuri, Veikko Vilhelm Anselm	myönnetty ero	5. 11. 1967
-----	--------------------------------	---------------	-------------

27. KURSSI

Maj	Juurikko, Joonas Samuel	ylennetty everstiluutnantiksi	20. 10. 1967
-----	-------------------------	-------------------------------	--------------

45. KURSSI

Ylil	Turunen, Raimo Ilmari	ylennetty kapteeniksi	20. 10. 1967
Ylil	Lenkkeri, Pekka Olavi	—,—	—,—
Ylil	Innanen, Jouko Juhani	—,—	—,—
Ylil	Kolari, Eino Kalevi	—,—	—,—

47. KURSSI

Ylil	Erwe, Erkki Tapani	myönnetty ero	5. 11. 1967
------	--------------------	---------------	-------------

Vuoden 1968 aikana merkkivuotia täyttävät Kadettiupseerit

70 vuotta

Slöör, K A	16. 1. Ulkomailla	Rommi, V T	8. 9. Lempäälä
Rautavaara, K A	25. 2. Oulu	Makkonen, E A	14. 9. Pihkaenmäki
Saurio, Matti	28. 5. Helsinki	Söderholm, H G	1. 10. Helsinki
Degerman, K V	4. 7. Helsinki	Ulfsson, E B	16. 10. Helsinki
Edgren, Jarl	5. 7. Kankaanpää	Gröning, M R	10. 11. Helsinki
Lindberg, F B	25. 7. Helsinki	Lassenius, A I	25. 11. Karjaa
Nohrström, W E	22. 8. Hämeenlinna	Ehrnrooth, E G W	7. 12. Luoma
Björkman, S K	23. 8. Helsinki	Paasonen, Aladar	11. 12. Ulkomailla

60 vuotta

Ainamo, K E	9. 1. Helsinki	Airo, A A	15. 6. Lahti
Kepsu, Kalle	15. 1. Leppävaara	Maijala, S J G	15. 6. Hämeenlinna
Martiala, K K	27. 1. Helsinki	Setälä, A A O	21. 6. Tapiola
Pokkinen, E H	31. 1. Helsinki	Larri, V I	25. 6. Tampere
Kytömaa, P J	6. 2. Järvenpää	Huhtanen, Vilho	28. 6. Kotka
Haru, E O	18. 2. Helsinki	Knuuttila, T K	11. 7. Helsinki
Loikkanen, M J	19. 2. Niittykumpu	Andersson, H V	18. 7. Kajaani
Marrasmaa, T A	28. 2. Hämeenlinna	Backström, R B	20. 7. Vaasa
Koroma, K V	4. 3. Helsinki	Andersson, J W	25. 7. Turku
Juntunen, P A	5. 3. Turku	Saure, Emil	25. 7. Turku
Kantola, S I	26. 3. Helsinki	Ranta, O J	28. 7. Turku
Tirronen, E O A	30. 3. Lahti	Petäjä, U O	30. 7. Helsinki
Viinamäki, K E	31. 3. Turku	Rajakaltio, V J A	31. 7. Oulu
Laine, L I E	12. 4. Tuomarila	Uusitalo, P E	22. 8. Helsinki
Aarnio, K I A	21. 4. Kouvola	Kaltamo, F W	30. 8. Helsinki
Koutsa, K K	21. 4. Kuopio	Pekkarinen, V U	3. 9. Helsinki
Urto, Yrjö	21. 4. Helsinki	Tamminen, P J	20. 9. Helsinki
Arimo, A R T	23. 4. Helsinki	Kuoppamäki, L J	26. 9. Helsinki
Larinen, E A O	27. 4. Helsinki	Vornanen, P V	3. 10. Helsinki
Toivanen, Paavo	28. 4. Rahola	Seppänen, V A	16. 10. Ulkomailla
Salovaara, Aimo	4. 5. Helsinki	Hassinen, A I	29. 10. Joensuu
Ahervo, T E	5. 5. Helsinki	Marttinen, A K	4. 11. Ulkomailla
Iivanainen, T J	14. 5. Kotka	Ahola, Arvo	14. 11. Turku
Pitkänen, A E	14. 5. Turku	Viiri, T J	16. 12. Ulkomailla
Kääriä, O O M	17. 5. Orimattila	Meller, T O	21. 12. Helsinki
Liikanen, S T	22. 5. Helsinki	Petander, C-B J	24. 12. Vaasa
Horte, Oiva	23. 5. Helsinki	Sarta, V A	24. 12. Kouvola
Markkanen, Yrjö	28. 5. Helsinki	Elovaara, V K	25. 12. Vampula
Asikainen, T P	4. 6. Helsinki		

50 vuotta

Salo, V E	1. 1.	Hamina	Salmenkaita, M J	11. 7.	Oulu
Hakala, V E	3. 1.	Kauniainen	Holopainen, P J	12. 7.	Hoikankangas
Mäntynen, J O	4. 1.	Riihimäki	Järvelä, V O K	14. 7.	Helsinki
Kononen, Jorma	6. 1.	Helsinki	Laitinen, Y K	16. 7.	Oulu
Hyppönen, V J	7. 1.	Kouvola	Harmanen, K A I	25. 7.	Järvenpää
Hautanen, I M	10. 1.	Oulu	Härmälä, J S	25. 7.	Helsinki
Sipilä, R V W	10. 1.	Turku	Siika-aho, O I	31. 7.	Lahti
Virolainen, E I	10. 1.	Helsinki	Wegelius, B A	2. 8.	Tukholma
Ranki, V K	16. 1.	Helsinki	Uola, K S	9. 8.	Helsinki
Kaskeala, Pauli	18. 1.	Oslo	Hurme, R R	14. 8.	Turku
Annala, M O	24. 1.	Helsinki	Sarviala, E V	16. 8.	Helsinki
Ohman, G V	25. 1.	Helsinki	Rantala, K A	17. 8.	Tapiola
Hermansson, G W	27. 1.	Turku	Vinari, M J	18. 8.	Helsinki
Ingnatius, H E	29. 1.	Turku	Mäkinen, T F	19. 8.	Lappeenranta
Linnola, P J	3. 2.	Matinkylä	Strömberg, G-E	19. 8.	Matinkylä
Tuulensuu, A S	7. 2.	Helsinki	Ahonen, G A	20. 8.	Rovaniemi
Elomaa, J T	10. 2.	Raahe	Wuorenheimi, E O	28. 8.	Dragsvik
Sirkkanen, S J J	13. 2.	Helsinki	Dunder, K W	2. 9.	Tampere
Aronen, K O	14. 2.	Helsinki	Vuorinen, T O	3. 9.	Matinkylä
Vaisi, T I	14. 2.	Hyvinkää	Aro, O K	7. 9.	Helsinki
Alppisara, E J	17. 2.	Hämeenlinna	Kanula, R K	7. 9.	Helsinki
Lyytinen, Erkki	21. 2.	Vatjala	Soila, J V	7. 9.	Helsinki
Jokinen, T I	25. 2.	Kuopio	Wager, T A	7. 9.	Joensuu
Laiho, M O	25. 2.	Helsinki	Wallenius, E H	8. 9.	Helsinki
Freudenthal, B O	26. 2.	Pukinmäki	Musto, Teuvo	19. 9.	Savonlinna
Rantala, O O	26. 2.	Helsinki	Örö, K V	19. 9.	Oulu
Into, S E	3. 3.	Jyväskylä	Weuro, R V	22. 9.	Helsinki
Pöyhönen, K I	3. 3.	Tikkakoski	Malminen, M J	23. 9.	Tampere
Nuutilainen, O V	5. 3.	Helsinki	Sovijärvi, E-V	25. 9.	Kouvola
Juvela, O P	10. 3.	Pori	Sumiala, E S	27. 9.	Pori
Suvanto, K K	12. 3.	Turku	Hannula, J K T	28. 9.	Tapiola
Rusanan, S E	16. 3.	Tampere	Niska, V O V	3. 10.	Jyväskylä
Yhluoma, P M	16. 3.	Helsinki	Harju, L M T	6. 10.	Tampere
Eerikäinen, E I	17. 3.	Helsinki	Orjala, Reino	7. 10.	Helsinki
Rajatora, K Y	22. 3.	Hämeenlinna	Harju, V S	8. 10.	Kurikka
Viinikainen, E T A	28. 3.	Honkasalmi	Ketonen, A V	11. 10.	Tapiola
Rusama, H S	4. 4.	Tuusula	Sutela, L J	11. 10.	Helsinki
Winqvist, K H	4. 4.	Helsinki	Lausama, A O	14. 10.	Helsinki
Massa, Yrjö	7. 4.	Matinkylä	Karppinen, P V	15. 10.	Helsinki
Honkanen, P A	10. 4.	Helsinki	Tuormaa, T T	16. 10.	Pori
Oker-Blom, O M E	10. 4.	Helsinki	Perkko, V J	20. 10.	Tampere
Seilamo, U U	10. 4.	Riihimäki	Kiilunen, P K	24. 10.	Oulu
Jalas, I I	11. 4.	Helsinki	Laaksonen, O J	25. 10.	Helsinki
Kettunen, Vilho	11. 4.	Helsinki	Furu, P E	28. 10.	Oulu
Tapola, E A	11. 4.	Hämeenlinna	Hemmer, P E	30. 10.	Pori
Savola, E O	12. 4.	Lahti	Mehtonen, P I	30. 10.	Helsinki
Rinne, R O	17. 4.	Helsinki	Särmäkari, K I	3. 11.	Helsinki
Mäntylä, K K	21. 4.	Pihlajamäki	Keskinen, O G	8. 11.	Forssa
Kuivamäki, U W	22. 4.	Heinola	Piirto, L I	9. 11.	Niinisalo
Niskanen, V F	22. 4.	Kajaani	Lehmusto, P H	10. 11.	Helsinki
Ylirisku, O E	29. 4.	Helsinki	Huhtala, M E	12. 11.	Muonio
Martonen, V H	3. 5.	Helsinki	Vaalama, E J	19. 11.	Immola
Lepistö, T J	9. 5.	Tuira	Kiiskinen, J P O	21. 11.	Laaialahti
Rantanen, Leo	12. 5.	Helsinki	Hirvonen, P E J	22. 11.	Vaasa
Aroniemi, V A	14. 5.	Otaniemi	Sara, S S	23. 11.	Jyväskylä
Mustonen, Kalervo	16. 5.	Pori	Ryynänen, B P	25. 11.	Helsinki
Susiaho, G E	18. 5.	Helsinki	Pokela, V N	27. 11.	Oulunkylä
Lastunen, E O	19. 5.	Turku	Melasniemi, I H	30. 11.	Helsinki
Kallio, T K	20. 5.	Turku	Ruokojärvi, M V	1. 12.	Martinmäki
Vuorensola, A K	26. 5.	Tapiola	Kesäjärvi, L V A	3. 12.	Helsinki
Laine, Pentti	28. 5.	Jyväskylä	Laurila, Y O	8. 12.	Kontiolahti
Blomqvist, J H	2. 6.	Dragsvik	Voittis, N U	12. 12.	Helsinki
Toivio, H E	2. 6.	Helsinki	Ora, J A	13. 12.	Helsinki
Malmivaara, M P J	5. 6.	Helsinki	Riuttala, N A	14. 12.	Myllykoski
Hämäläinen, Lauri	11. 6.	Helsinki	Railio, Pentti	16. 12.	Helsinki
Pentti, K H	14. 6.	Helsinki	Gustafsson, N-E L	18. 12.	Helsinki
Metsälampi, L E O	15. 6.	Helsinki	Kärjä, U V	19. 12.	Vaasa
Yli-Ilkka, P J	15. 6.	Helsinki	Usvasalo, Niilo	21. 12.	Kerava
Junttila, P J	24. 6.	Helsinki	Viljanen, K J	24. 12.	Helsinki
Kärkkäinen, Y L	28. 6.	Ottola	Konno, A B R	24. 12.	Helsinki
Karttunen, O R	5. 7.	Helsinki	Naapuri, E J	29. 12.	Helsinki
Karvinen, E S	9. 7.	Helsinki		30. 12.	Immola

Sisällysluettelo

	Sivu
Puolustusvoimain komentajan tervehdys	3
Kenttärövästi V J Malmivaara: Juhlavuoden joulu	4
In memoriam	5
Eversti K J Mikkola Itsenäisyyden perusteista, saavutuksista ja velvoitteista	6
Majuri N Lappalainen: Suomalaiset soturit vierailta taistelukentillä	9
Lähetystösihteeri Klaus Castrén: Kenraali San Martinin ratsukrenatöörit	12
Kapteeni E Riikonen: Kiltatoiminnasta	21
Kapteeni J Kaarnola: Rauhanliikkeet — defaitismi — maanpuolustus	27
Uutispaloja	32
Kadettikersantti O Nuoramo: Pohjoismainen Kadettikokous 1967	33
Kadetti J Toiskallio: Nykykadetin isänmaallisuus	36
Kirjallisuutta	39
Kadettikurssien kuulumisia	40
Vuoden 1968 aikana merkkivuotia täyttävät	42

Tilatkaa alati tuore

AKATEEMINEN AJASTAIKA 1968

— AKAVAn julkaisema asiapitoinen kalenteri.

Se sisältää mm. seuraavat aihepiirit:

- uudet palkkataulukot
- sekä koti- että ulkomaiset matka- ja päivärahat
- komiteapalkkiot
- AKAVAn tarkistettu suositus asiantuntija-, kirjoitus- sekä luento ja esitelmäpalkkioiksi
- suositus käänköspalkkioiksi
- yleisradion esiintymispalkkiot
- akateemiset työmarkkinat
- luettelo valtion akateemisista viroista ja toimista palkkaluokkineen ja pätevyysvaatimuksineen
- indeksitaulukot
- veroasteikot
- postitaksat
- korjausluvun opas
- yliopistojen ja korkeakoulujen pääsyvaatimukset

AKATEEMINEN AJASTAIKA 1968 on ilmestynyt marraskuun lopulla. Hinta muovikantisena 5,50, nahkakantisena 7,—. Postisiirtotilille 16 684 maksetut tilaukset toimitetaan postivapaasti.

AKAVA

Lastenkodinkatu 5, Helsinki 18

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 76

Päätoimittaja: ev E Korpikoski, PEkntos, puh 625801/2324

Toimituskunta:

ev E Korpikoski (phj), evl J Valtanen, maj:t P Ojanperä (siht), N Lappalainen, A Lauri, kapt A Mäkipää ja maist U Ryönänkoski

Toimitussihteeri: maj E Rannikko
Pääesikunta 625801/2328

Ilmoitukset: ltn V Levomäki, Sturenk 9 B 38, puh. 714299

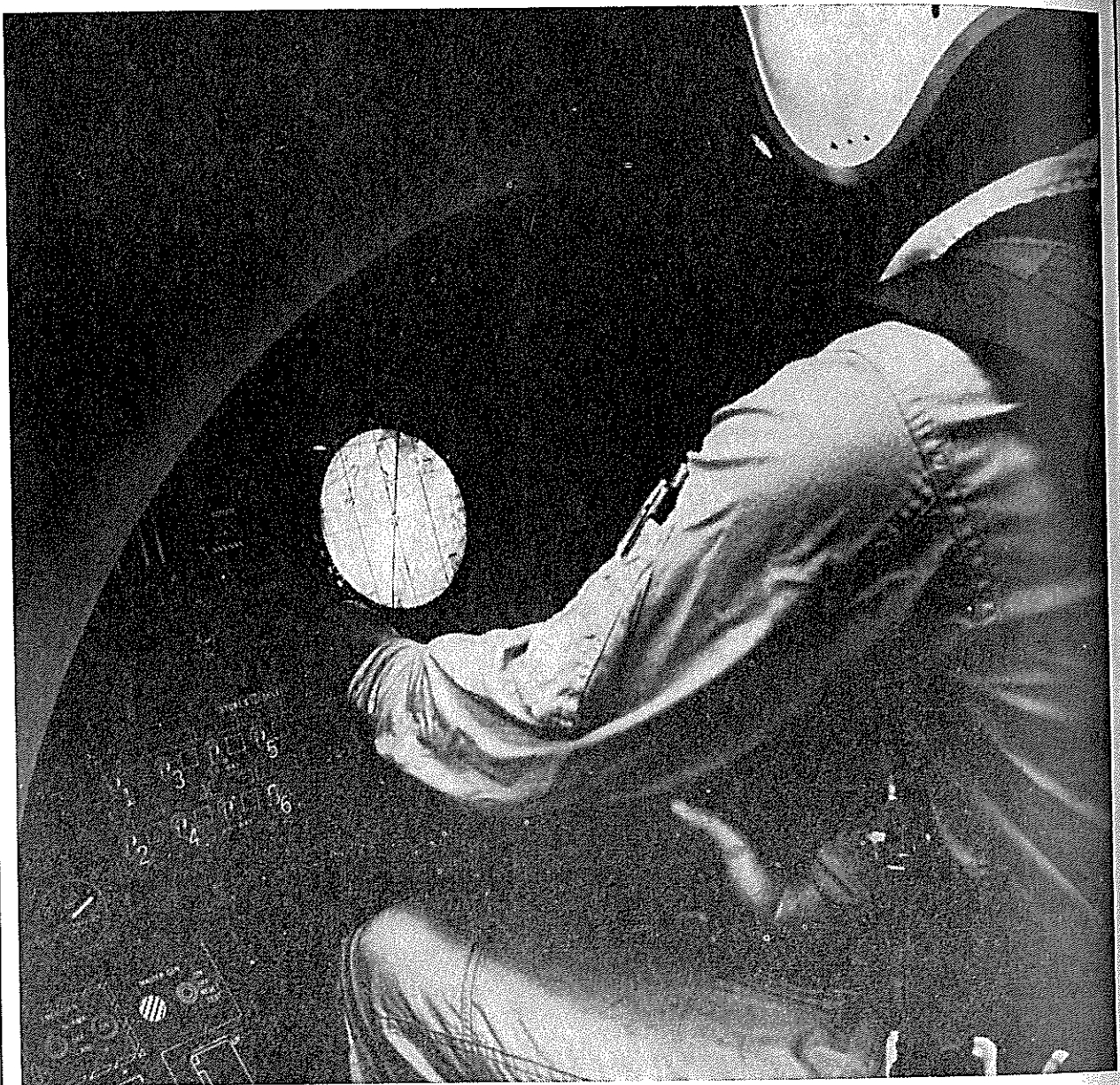
Taloudenhoito ja ilmoitusaineisto:
rouva Irja Wonkka, Liisank 1, Helsinki
puh 12681/333

Kuvalaatat: Helander-Kliché, Helsinki
puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto,
Fredrikink 16 A, 625801/2877 tai 657384

Tilauhshinnat: 1/1 v 6,—, irtonumerot 1:50

POSTISIIRTOTILI 30909

Lentoelokuvat taistelulentäjän tukena

Kuvan avulla torjuntahävittäjän ohjaaja näkee koko tilanteen, tarkan sijaintinsa ja lentosuuntansa, lentonopeudesta, väistöliikkeistä sekä kaarroista huolimatta — vieläpä puiden latvojen tasalla.

ITT:n uusi, hämmästyttävä näyttölaite värikäs karttakuva liikkuu lentoliikkeiden mukaisesti. Mutta tässä ei ole vielä kaikki.

Ohjaajan painaessa nappia, hyökkäyskohteet ja muut tärkeät tiedot ilmestyvät kartalle. Niiden lisäksi saa-

daan myös näkyville lentolaskimen käsittelemät tiedot tutka-, infrapuna- ja muilta laitteilta.

Toimintasäde ei ole esteenä: 1/16 maapallon pinta-alasta voidaan yksityiskohtaisesti taltioida laitteeseen. ITT Gilfillan Inc. on toteuttanut erään ilmailun asettaman tehtävän.

International Telephone and Telegraph Corporation ratkaisee myös Teidän tehtävänne.

STANDARD ELECTRIC PUHELINTEOLLISUUS OY

ITT

Valimontie 13, Helsinki 37, puh. 45 01 81